

e-İrsaliye Uygulama Kılavuzunda Değişiklik Yapılması Hakkında Duyuru

e-İrsaliye Uygulama Kılavuzunda Değişiklik Yapılması Hakkında Duyuru Bilindiği üzere “sevk irsaliyesi” belgesinin elektronik ortamda elektronik belge..

e-İrsaliye Uygulama Kılavuzunda Değişiklik Yapılması Hakkında Duyuru

Tarih: 10 Eylül 2022

e-İrsaliye Uygulama Kılavuzunda Değişiklik Yapılması Hakkında Duyuru

Bilindiği üzere “sevk irsaliyesi” belgesinin elektronik ortamda elektronik belge olarak düzenlenebilmesi, alıcısına elektronik veya kağıt ortamında iletilmesi ile muhafaza ve ibraz edilebilmesine ilişkin usul ve esaslar 17/12/2017 tarihli ve 30237 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan [487 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği](#) ile düzenlenmiş, mezkur Tebliği yürürlükten kaldıran ve e-Belge uygulamalarına yönelik Tebliğ düzenlemelerini birleştiren [509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği](#)’nin (19/10/2019 tarihli ve 30923 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır) IV.3 üncü bölümünde e-İrsaliye uygulamasına ilişkin düzenlemeler güncellenmiş olup mezkur Tebliğin VIII. Diğer Hususlar başlıklı bölümünde Gelir İdaresi Başkanlığı’nın, söz konusu Tebliğde belirtilen e-Belgelerin düzenlenmesi ve alıcılara iletilmesi hususlarında, faaliyetlerin niteliği, yapılma şekli gibi diğer ayırt edici

unsurları da dikkate alarak özel izin vermeye veya bu durumları ebelge.gib.gov.tr adresinde yayımlanan ilgili e-Belgelere ait uygulama veya teknik kılavuzlarda açıklama yaparak düzenlemeye yetkili olduğu belirtilmiştir.

Uygulama kapsamında özellik arz eden hususları açıklığa kavuşturmak üzere e-İrsaliye Uygulama Kılavuzu hazırlanarak ebelge.gib.gov.tr adresinde yayımlanmıştır.

Kılavuzun *“13 E-İrsaliye Düzenlenme Süresi”* başlıklı maddesinde, *“e-İrsaliye belgesinin malın fiili sevk zamanından önce düzenlenmesi ve Başkanlık Sistemlerine iletilmesi zorunlu olup bununla birlikte uygulamadan özel entegratörlerin bilgi işlem sistemleri aracılığıyla yararlanılması halinde ise Başkanlık sistemlerine iletilmek üzere özel entegratör kuruluşların bilgi sistemlerine iletilmesi fiili sevkiyatın başlatılması açısından yeterlidir. Özel entegratör kuruluşların bu durumda kendilerine iletilen e-İrsaliye belgelerinin imzalama ve Başkanlık bilgi işlem sistemlerine iletimini, kendilerine iletim zamanından itibaren azami 15 dakika içinde gerçekleştirmeleri zorunludur.”* açıklamasına yer verilmiştir.

Başkanlığımıza yansıyan olaylardan, e-İrsaliye kullanan mükellef sayısı ile düzenlenen e-İrsaliye sayısının son birkaç yılda hızlı bir şekilde artmasına bağlı olarak söz konusu düzenlemenin bazı durumlarda mal sevkiyatında gecikmelere sebep olabildiği anlaşılmış olup, Başkanlığımızca bu duruma ilişkin olarak teknik çalışmaların yapılmasına başlanmıştır.

Bununla birlikte, herhangi bir şekilde mal sevkiyatında sorun meydana gelmemesi bakımından İrsaliye Uygulama Kılavuzunun *“13 E-İrsaliye Düzenlenme Süresi”* başlıklı bölümüne 7/9/2022 ila 31/3/2023 tarihleri arasında (bu tarihler dahil) uygulanmak üzere bir fıkra eklenmiş olup, Kılavuzun söz konusu bölümünün güncel haline aşağıda yer verilmiştir.

“13 E-İrsaliye Düzenlenme Süresi

e-İrsaliye belgesinin malın fiili sevk zamanından önce düzenlenmesi ve Başkanlık Sistemlerine iletilmesi zorunlu olup bununla birlikte uygulamadan özel entegratörlerin bilgi işlem sistemleri aracılığıyla yararlanılması halinde ise Başkanlık sistemlerine iletilmek üzere özel entegratör kuruluşların bilgi sistemlerine iletilmesi fiili sevkiyatın başlatılması açısından yeterlidir. Özel entegratör kuruluşların bu durumda kendilerine iletilen e-İrsaliye belgelerinin imzalama ve Başkanlık bilgi işlem sistemlerine iletimini, kendilerine iletim zamanından itibaren azami 15 dakika içinde gerçekleştirmeleri zorunludur.

7/9/2022 ila 31/3/2023 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) e-İrsaliye uygulamasından yararlanma yöntemine bağlı olarak aşağıda açıklanan koşullara uygun olarak e-İrsaliye düzenlenmesi söz konusu olabilecektir.

a) e-İrsaliye uygulamasını GİB Portal Yöntemi veya Doğrudan Entegrasyon Yöntemi ile kullanan mükellefler tarafından düzenlenen e-İrsaliyenin, “1000-Zarf Kuyruğa Eklendi” veya “1100-Zarf İşleniyor” durum kodlarını alması halinde de fiili sevkiyat başlatılabilir. Ancak, ilgili birimlerce talep edildiği takdirde sevkiyata ilişkin tevsik yükümlülüğü e-İrsaliyeyi düzenleyene aittir.

b) e-İrsaliye uygulamasından özel entegratörlerin bilgi işlem sistemleri aracılığıyla yararlanılması halinde ise e-İrsaliyenin, malın fiili sevk zamanından önce Başkanlık sistemlerine iletilmek üzere özel entegratör kuruluşların bilgi sistemlerine iletilmesi fiili sevkiyatın başlatılması açısından yeterlidir. Ancak bu kapsamda düzenlenen e-İrsaliyenin şema, şematron ve imza kontrollerinin özel entegratörler tarafından eksiksiz bir şekilde yapılmış olması gerekmektedir.”

Duyurulur.

e-İrsaliye Uygulama Kılavuzu (V 1.2) ulaşmak için [tıklayınız](#)

Milli Emlak Genel Tebliği (Sıra No: 412)

Milli Emlak Genel Tebliği (Sıra No: 412) 10 Eylöl 2022 Tarihli Resmi Gazete Sayı: 31949 Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından:
BİRİNCİ...

Milli Emlak Genel Tebliği (Sıra No: 412)

Tarih: 10 Eylöl 2022

Milli Emlak Genel Tebliği (Sıra No: 412)

10 Eylöl 2022 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 31949

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından:

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı; Hazine taşınmazları üzerinde yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı lisanssız elektrik üretimi yapılması amacıyla irtifak hakkı tesis edilmesine veya kullanma izni verilmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ; Hazine taşınmazları üzerinde yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı lisanssız elektrik üretimi yapılması amacıyla tesis edilecek irtifak hakları ile verilecek kullanma izinlerine ilişkin işlemleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Tebliğ; 8/9/1983 tarihli ve [2886 sayılı Devlet İhale Kanunu](#), 14/3/2013 tarihli ve [6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun](#) 14 üncü maddesi, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 101 inci maddesi, 19/6/2007 tarihli ve 26557 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan [Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik](#) ile 12/5/2019 tarihli ve 30772 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan [Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğine](#) dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Bağlantı anlaşması: Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği hükümleri uyarınca lisanssız üretim faaliyeti gerçekleştirecek yatırımcı ile ilgili şebeke işletmecisi arasında imzalanan anlaşmayı,
- b) Bağlantı anlaşmasına çağrı mektubu: Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği hükümleri uyarınca ilgili şebeke işletmecisi tarafından düzenlenen ve kurulması planlanan lisanssız üretim tesisine ilişkin koşulları içeren belgeyi,
- c) Bakanlık: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını (Millî Emlak Genel Müdürlüğü),
- ç) Dağıtım bölgesi: Bir dağıtım şirketinin veya dağıtım lisansı sahibi OSB’nin lisansında tanımlanan bölgeyi,

d) Hazine taşınmazı: Hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri,

e) İdare: İllerde çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüğünü (millî emlak dairesi başkanlığı veya millî emlak müdürlüğü), ilçelerde millî emlak müdürlüğünü yoksa milli emlak şefliğini,

f) İrtifak hakkı: Bir taşınmaz üzerinde yararlanmaya ve kullanıma rıza göstermeyi veya mülkiyete ilişkin bazı hakların kullanılmasından vazgeçmeyi kapsayan ve diğer bir taşınmaz veya kişi lehine aynî hak olarak kurulan yükümlülüğü,

g) Kanun: 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununu,

ğ) Kullanma izni: Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler üzerinde kişiler lehine İdarece verilen izni,

h) Ön izin: İrtifak hakkı tesis edilmeden veya kullanma izni verilmeden önce; tescil, ifraz, tevhit, terk ve benzeri işlemlerin yapılması veya imar planının yaptırılması, değiştirilmesi ya da uygulama projelerinin hazırlanması ve onaylatılması gibi işlemlerin yerine getirilebilmesi için İdarece verilen izni,

ı) Sözleşme: İdare ile yatırımcı arasında düzenlenen ve imzalanan anlaşmayı,

i) Şebeke işletmecisi: İlgisine göre TEİAŞ'ı, dağıtım şirketini veya OSB dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiyi,

j) Uygulama projesi: Taşınmazın üzerinde yapılacak olan yapı veya tesislerin inşaatına esas olacak ayrıntıda düzenlenen, yatırım aşamalarını ve termin planını da içeren, inşa edilecek bölümlerin biçimlerinin ve boyutlarının uygulamaya esas teşkil edecek şekilde açık ve kesin olarak belirtildiği projeyi,

k) Yatırımcı: Hazine taşınmazları üzerinde lisanssız elektrik üretimi yapacak kamu kurum ve kuruluşu ile gerçek veya tüzel

kişiyi,

l) Yenilenebilir enerji kaynakları: Hidrolik, rüzgâr, güneş, jeotermal, biyokütle enerji kaynaklarını,

m) Yönetmelik: Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmeliği,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Başvuruda bulunabilecekler

MADDE 5- (1) Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı lisanssız elektrik üretimi yapılmasına yönelik olarak Hazine taşınmazları üzerinde irtifak hakkı tesis edilmesi ya da kullanma izni verilmesi amacıyla;

a) Maden veya jeotermal işletme ruhsat sahipleri,

b) Sanayi abone grubunda yer alan kişiler,

c) Kamu ve özel hizmetler sektörü ile diğer abone grubunda yer alan kişiler,

ç) Tarımsal faaliyetler abone grubunda yer alan kişiler,

başvuruda bulunabilir.

(2) Lisanssız elektrik üretimi dışında diğer amaçlarla lehine irtifak hakkı tesis edilen veya adına kullanma izni verilen yatırımcılar, irtifak hakkı tesis edilen veya kullanma izni verilen Hazine taşınmazının bir kısmında lisanssız elektrik üretimi faaliyetleri gerçekleştirmek amacıyla başvuruda bulunabilirler.

(3) Mesken ve aydınlatma abone grubunda yer alan kişiler bu Tebliğ kapsamında başvuruda bulunamazlar.

(4) Yatırımcıların bir tüketim tesisi için birden fazla üretim tesisi kurmak istemesi halinde, tüketim tesisi ile aynı bölgede bulunma şartı aranmaksızın tüm üretim tesislerinin aynı görevli tedarik şirketi bölgesi sınırları içinde bulunması gerekmektedir.

İrtifak hakkı veya kullanma izni verilebilecek alanlar

MADDE 6- (1) Hazine taşınmazları üzerinde, 3/7/2005 tarihli ve [5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun](#) 14 üncü maddesi çerçevesinde;

a) Büyük Ova Koruma Alanı dışında 5 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen kişi ve kurumlara,

b) Büyük Ova Koruma Alanı içinde ise sadece;

1) Tarımsal faaliyetler abone grubunda yer alan kişilere,

2) Maden veya jeotermal işletme ruhsatlı alanlarda ruhsat sahiplerine,

3) Tesiste kullanılacak atıkların “biyokütle” olarak tanımlanmış olması ve atık bertaraf sorumluluğunun kamu kurum ve kuruluşuna ve tesisin işletilmesinden sorumlu gerçek veya tüzel kişiliğine ait olması şartıyla, 2/4/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan [Atık Yönetimi Yönetmeliğine](#) göre “belediye atıkları” olarak sınıflandırılan atıklar ile kamu kurum ve kuruluşları tarafından işletilen tesislerden ortaya çıkan atıklar ve/veya arıtma çamurlarının kullanılacağı tesisler için kamu kurum ve kuruluşlarına,

irtifak hakkı tesis edilebilir veya kullanma izni verilebilir.

Üretim miktarı

MADDE 7- (1) Bu Tebliğ kapsamında yenilenebilir enerji kaynağına dayalı elektrik üretim tesislerinin güç sınırı, Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğine göre belirlenir.

Taşınmazların belirlenmesi

MADDE 8- (1) Bu Tebliğ kapsamında irtifak hakkı tesis edilecek veya kullanma izni verilecek Hazine taşınmazları Bakanlıkça resen veya yatırımcıların talebi üzerine belirlenir.

(2) Güneş enerjisine dayalı olarak kurulacak lisanssız elektrik üretimi tesislerinde bir MWe başına kurulu güç için azami on beş dönüm santral sahasının kullanılmasına izin verilir.

Bakanlığa gönderilecek bilgi ve belgeler

MADDE 9- (1) Yatırımcılar tarafından İdareye yapılan başvurulara veya Bakanlıkça resen belirlenen Hazine taşınmazlarına ilişkin;

a) 26/4/2009 tarihli ve 27211 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan [Milli Emlak Genel Tebliği \(Sıra No: 324\)](#)’nde belirtilen bilgi ve belgeler,

b) Tahmin edilen bedel tespit raporları,

c) İl tarım ve orman müdürlüğünün Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamındaki görüşü,

ç) Başvuru aşamasında alınan bilgi ve belgeler,

İdarece Bakanlığa iletilir.

İhale bedeli ve usulü

MADDE 10- (1) İrtifak hakkı tescisi veya kullanma izni verilmesine ilişkin ihalelerde ihaleye katılacaklar ihale öncesi Kanun ve Yönetmelikte yer alan bilgi ve belgelerle birlikte;

a) Kurulması planlanan elektrik üretim tesisinin türü (güneş, rüzgâr, jeotermal, hidrolik veya biyokütle enerjisine dayalı üretim tesisi) ile kurulu gücünü belirtir dilekçeyi,

b) Tüketim aboneliği/abonelikleri için bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücünü gösteren ilgili Şebeke İşletmecisinden alınacak yazıyı,

İdareye teslim ederler.

(2) Hazine taşınmazları üzerinde lisanssız elektrik üretimi yapılması amacıyla tesis edilecek irtifak hakları ile verilecek kullanma izinlerinde ilk yıl bedeli, taşınmazın rayiç bedelinin yüzde biridir.

(3) İrtifak hakkı tesisi veya kullanma izni verilmesine ilişkin ihale işlemleri, Kanunun 17 nci maddesinde belirtilen ilanlar yapılmak suretiyle, yine Kanunun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine göre pazarlık usulüyle yapılır.

(4) Ancak;

a) Kendilerine verilen görevlerin yerine getirilmesi sırasında ihtiyaç duyulan elektrik enerjisinin temini amacıyla;

1) 10/12/2003 tarihli ve [5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa](#) göre genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine,

2) Yurt içi özgün geliştirme ve ileri teknoloji gerektiren savunma, havacılık ve uzay sanayii alanlarında faaliyet gösteren ve Savunma Sanayii Başkanlığınca bildirilen yatırımcılara,

3) 8/6/1984 tarihli ve [233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin](#) 54 üncü maddesi kapsamındaki kuruluşlara,

4) 20/8/2016 tarihli ve [6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun](#) kapsamında Cumhurbaşkanı Kararı ile desteklenen yatırımlar için yatırımcılara,

5) 9/1/2002 tarihli ve [4737 sayılı Endüstri Bölgeleri](#)

Kanunu (Endüstri Bölgeleri Kanunu ve Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun) ve 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında Cumhurbaşkanı Kararı ile kurulan endüstri bölgesi ve teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketlerine,

6) Kamu yararına çalışan derneklere ve vergi muafiyeti tanınan vakıflara,

b) 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanuna göre tesiste kullanılacak atıkların “biyokütle” olarak tanımlanmış olması ve atık bertaraf sorumluluğunun kamu kurum ve kuruluşuna ait olması şartıyla; Atık Yönetimi Yönetmeliğine göre “belediye atıkları” olarak sınıflandırılan atıklar ile kamu kurum ve kuruluşları tarafından işletilen tesislerden ortaya çıkan atıklar ve/veya arıtma çamurlarının kullanılacağı lisanssız elektrik üretim faaliyeti gerçekleştirecek tesisler için kamu kurum ve kuruluşlarına,

c) Maden veya jeotermal işletme ruhsatlı alanlarda ruhsat sahibine,

ç) Lisanssız elektrik üretimi dışında diğer amaçlarla lehine irtifak hakkı tesis edilen veya adına kullanma izni verilen yatırımcılara,

Kanunun 17 nci maddesine göre ilan yapılmaksızın doğrudan irtifak hakkı tesis edilebilir veya kullanma izni verilebilir.

Ön izin verilmesi

MADDE 11- (1) Hazine taşınmazları hakkında yapılan irtifak hakkı veya kullanma izni ihalelerinin onayını müteakip, yatırımcılara fiili kullanımı olmaksızın Yönetmelik eki Ön İzin Sözleşmesi (Ek-12) düzenlenmek suretiyle bir yıl süreli ön izin verilir.

(2) Ön izin sözleşmesinin notere tescil edildiği tarihten

itibaren 30 gün içerisinde bağlantı anlaşmasına ağrı mektubu, ön izin sahibi tarafından İdareye teslim edilir. İdarece, bağlantı aşamasına ağrı mektubunda yer alan kurulu güç için gerekli taşınmaz miktarı tespit edilerek ön izin verilmesi gereken taşınmaz yüzölçümü belirlenerek ön izin sözleşmesi revize edilir. Taşınmazın kalan kısmının ifrazının mümkün olması halinde taşınmaz ifraz edilir.

(3) İkinici fıkra kapsamında belirlenen taşınmaza ilişkin aşağıda belirtilen iş ve işlemler yatırımcı tarafından ön izin süresi içerisinde gerçekleştirilir:

a) Taşınmazın tescil, ifraz, tevhit, terk ve benzeri işlemlerinin yapılması.

b) Taşınmazın imar planının yaptırılması, değiştirilmesi ile ilgili idarelerce onaylanması.

c) Uygulama projelerinin hazırlanması ve 30/12/2014 tarihli ve 29221 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan [Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliği](#) esaslarına göre projelerin onaylanması.

) Tesisin kurulacağı taşınmazlarla ilgili olarak Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 13 üncü ve 14 üncü maddeleri gereğince ilgili idarelerden gerekli izinlerin alınması.

d) retim tesisinin yeri hakkında evre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüğünden ED ile ilgili uygunluk yazısının alınması.

e) Elektrik retim tesisinin dağıtım veya iletim sistemine bağlantısını teminen Hazine taşınmazının bulunduğu bölgede görevli elektrik dağıtım şirketi ile bağlantı anlaşmasının yapılması.

f) İlgili mevzuat uyarınca alınması gereken diğer izin ve ruhsatların alınması.

g) Taşınmazın bulunduğu yere ilişkin ilgili şebeke işletmecisinden bağlantı anlaşmasına çağrı mektubunun alınması.

(4) Ön izin süresi gerekli hâllerde bedeli karşılığında uzatılabilir. Ancak, ön izin süresinin toplamı dört yılı geçemez. Ön izin bedeli, ihale bedelinin; birinci ve ikinci yıllar için yüzde yirmisi, üçüncü yıl için yüzde otuzu, dördüncü yıl için yüzde kırkı olarak belirlenir. Bu şekilde belirlenen ön izin bedeli ikinci, üçüncü ve dördüncü yıllar için; ihale bedelinin Yönetmeliğin 14 üncü maddesi uyarınca arttırılması sonucunda oluşacak bedel üzerinden hesaplanır. Fiili kullanım olması halinde bu alana isabet eden ön izin bedeli, irtifak hakkı veya kullanma izni ihale bedelidir.

İrtifak hakkı tesisi veya kullanma izni verilmesi

MADDE 12- (1) Ön izin verilen yatırımcılar tarafından; ön izin döneminde 11 inci maddede belirtilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi ve ön izne konu Hazine taşınmazları üzerinde yatırımcılar tarafından lehlerine irtifak hakkı tesis edilmesi veya kullanma izni verilmesinin talep edilmesi halinde, Bakanlıktan izin alınmaksızın ilgili valilikçe (çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüğü) Yönetmelik eki İrtifak Hakkına İlişkin Resmi Senede Yazılacak Hükümler (Ek-14) veya Kullanma İzni Sözleşmesi (Ek-16) düzenlenmesi suretiyle yirmi dokuz (29) yıla kadar bağımsız ve sürekli nitelikte olmayan irtifak hakkı tesis edilir veya kullanma izni verilir.

(2) Hidroelektrik enerjisine dayalı üretim tesisleri ile ilgili projeler için irtifak hakkı tesis edilebilecek veya kullanma izni verilebilecek Hazine taşınmazlarının yüzölçümü belirlenirken, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü veya Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca uygun görülen yerleşim yeri projesinde belirlenen alanlar; jeotermal enerjiye dayalı üretim tesisleri ile ilgili projeler için irtifak hakkı tesis edilebilecek veya kullanma izni verilebilecek Hazine

taşınmazlarının yüzölçümü belirlenirken ise Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca uygun görülen yerleşim yeri projesinde belirlenen alanlar esas alınır.

İnşaat süreleri

MADDE 13- (1) Hazine taşınmazları üzerinde yapılacak olan lisanssız elektrik üretim tesislerine ilişkin işlemlerde Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğinde düzenlenen ilgili inşaat sürelerine ilişkin hükümler uygulanır.

(2) Lisanssız elektrik üretim tesislerinin kabulleri Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı veya yetkilendirdiği kurum ya da kuruluşlar tarafından yapılır.

İrtifak hakkı tesis edilen veya kullanma izni verilen taşınmazlar üzerinde lisanssız elektrik üretimi

MADDE 14- (1) Lisanssız elektrik üretimi dışında diğer amaçlarla yatırımcılar lehine irtifak hakkı tesis edilen veya kullanma izni verilen Hazine taşınmazlarının bir kısmı üzerinde hak lehtarları tarafından lisanssız elektrik üretimi yapılmasının istenilmesi halinde;

a) Kurulması planlanan elektrik üretim tesisinin türü ile kurulu gücünü belirtir dilekçe,

b) Tüketim aboneliği/abonelikleri için bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücünü gösteren ilgili şebeke işletmecisinden alınacak yazı,

c) Mevcut irtifak hakkı tesis edilen veya kullanma izni verilen Hazine taşınmazları üzerinde lisanssız elektrik üretimi yapılması talep edilen alanın işaretlendiği koordinatlı kroki,

ile birlikte Hazine taşınmazının bulunduğu İdareye başvurulur.

(2) Valilikler (çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il

müdürlüğü) tarafından 9 uncu maddede belirtilen bilgi ve belgeler, İdarenin görüşü de eklenmek suretiyle Bakanlığa gönderilir. Bu maddenin üçüncü fıkrasının (a) bendi kapsamında kalan alanlara ilişkin tahmin edilen bedel tespit raporu gönderilmez.

(3) Bakanlık tarafından yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda bu talebin uygun bulunması halinde lisanssız elektrik üretiminin;

a) İmar planı ve/veya proje revizyonu gerektirmeyen; onaylı imar planı ve uygulama projesi kapsamındaki yapı ve tesisler ile açık otoparkların üstünde (çatı ve benzeri) ve/veya cephelerinde yapılması durumunda; ilgili idarelerin de görüşleri alınmak suretiyle, mevcut irtifak hakkı veya kullanma izni bedeline ilave bedel alınmaksızın ve sözleşme değişikliği yapılmaksızın işlem tesis edilmesi hususu ilgili valiliğe (çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüğü) bildirilir.

b) Mevcut irtifak hakkı veya kullanma iznine esas onaylı uygulama projesi dahilinde ve imar mevzuatına göre yapılaşmaya müsait boş alanlarda yapılması durumunda; mevcut irtifak hakkı veya kullanma izni bedeline ilave bedel alınmak ve sözleşme değişikliği yapılmak suretiyle işlem tesis edilmesi hususu ilgili valiliğe (çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüğü) bildirilir. Bu durumda;

1) Valilikçe (çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüğü) hak lehtarına, 11 inci maddede belirtilen işlemlerin yapılması ve ilgili idarelerden alınması gereken diğer tüm izinlerin alınması amacıyla bir yıla kadar süre verilir ve gerekli hallerde bu süre toplamı iki yılı geçmemek üzere valilikçe (çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüğü) uzatılabilir.

2) Belirtilen işlemlerin süresi içerisinde tamamlanmasından sonra, hak lehtarı tarafından valiliğe (çevre, şehircilik ve

iklim değişikliği il müdürlüğü) başvurulur.

3) Valilik (evre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüğü) tarafından, belirtilen işlemlerin yapıldığının ve ilgili idarelerden alınması gereken diğer tüm izinlerin alındığının tespit edilmesi halinde; mevcut irtifak hakkı veya kullanma izni bedeline ilave bedel alınmak ve sözleşme değişikliği yapılmak suretiyle gerekli işlemler valilikçe (evre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüğü) yürütülür.

(4) nc fıkranın (b) bendi kapsamında kalan alanlarda, mevcut irtifak hakkı veya kullanma izni bedeline ilave olarak hak lehtarlarına izin verilen kısmın irtifak hakkı veya kullanma izni bedeli; bu kısmın yüzölçümünün, taşınmazın cari yıl irtifak hakkı veya kullanma izni metre kare birim bedelinin yarısıyla çarpılması suretiyle bulunacak bedeldir. Mevcut irtifak hakkı veya kullanma izninin bedelsiz olması durumunda ise hak lehtarlarına izin verilen kısmın irtifak hakkı veya kullanma izni bedeli; bu kısmın yüzölçümünün, taşınmazın rayiç bedelinin yüzde biri ile çarpılması suretiyle bulunacak bedeldir. Ancak bu kısımlar üzerinde yapılan lisanssız elektrik üretimi faaliyetinden Hazinece ayrıca hasılat payı alınmaz.

Maden veya jeotermal işletme ruhsatı alanlarına isabet eden Hazine taşınmazlarına ilişkin işlemler

MADDE 15- (1) Yetkili kurumlarca verilmiş maden veya jeotermal işletme ruhsatı dahilinde kalan Hazine taşınmazlarının yapılaşma bulunmayan kısımlarında ruhsat sahibi tarafından lisanssız elektrik üretimi yapılmasının talep edilmesi halinde;

a) Kurulması planlanan elektrik üretim tesisinin türü ile kurulu gücünü belirtir dilekçe,

b) Tüketim aboneliği/abonelikleri için bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücünü gösteren ilgili şebeke işletmecisinden

alınacak yazı,

c) Lisanssız elektrik üretimi yapılması talep edilen alanın işaretlendiği koordinatlı kroki,

ile birlikte Hazine taşınmazının bulunduğu İdareye başvurur. İdare tarafından 9 uncu maddede belirtilen bilgi ve belgeler Bakanlığa iletilir.

(2) Bakanlık tarafından yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda bu talebin uygun bulunması halinde, ilgisine göre Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü ya da Enerji İşleri Genel Müdürlüğünün uygun görüşleri de alınmak suretiyle, işletme ruhsatı sahibine ruhsat süresiyle sınırlı olmak kaydıyla 10 uncu maddenin dördüncü fıkrasının (c) bendi uyarınca irtifak hakkı veya kullanma izni ihalesi yapılır.

Sözleşmenin sona ermesi ve feshi

MADDE 16- (1) İrtifak hakkı ve kullanma izni sözleşmesi, sözleşme süresinin bitimi ile sona erer.

(2) Sözleşme;

a) Sözleşme hükümlerine aykırı davranılması,

b) Taşınmazın sözleşmede öngörülen amaç dışında kullanılması,

c) Adına kullanma izni verilen ya da lehine irtifak hakkı kurulan tarafından talep edilmesi,

ç) Bağlantı anlaşmasına çağrı mektubunun, ön izin sözleşmesinin notere tescil edildiği tarihten itibaren 30 gün içerisinde İdareye teslim edilmemesi,

d) Bağlantı anlaşmasının iptal edilmesi,

hâlinde İdarece feshedilir. Bu durumda, izin sahibinden veya hak lehtarından cari yıl kullanma izni veya irtifak hakkı bedelinin yüzde yirmi beşi tutarında tazminat alınır ve ayrıca, alınan teminatlar Hazineye gelir kaydedilir.

(3) Sözleşmenin sona ermesi veya feshedilmesi hâlinde, Hazine taşınmazı üzerindeki tüm yapı ve tesisler sağlam ve işler durumda tazminat veya bedel ödenmeksizin Hazineye intikal eder ve bundan dolayı lehine irtifak hakkı tesis edilen veya adına kullanma izni verilen tarafından ya da üçüncü kişilerce herhangi bir hak ve talepte bulunulamaz. Sözleşmenin sona ermesi ya da feshi halinde ilgili şebeke işletmecisi ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna bildirimde bulunulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 17- (1) Bu Tebliğde hüküm bulunmayan hallerde Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik, Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği ile [Milli Emlak Genel Tebliği \(Sıra No: 324\)](#) ve ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 18- (1) 7/2/2014 tarihli ve 28906 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan [Milli Emlak Genel Tebliği \(Sıra No: 362\)](#) yürürlükten kaldırılmıştır.

Mevcut başvurular ve devam eden işlemler

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce Hazine taşınmazları üzerinde lisanssız elektrik üretimi yapılması amacıyla;

a) Tesis edilen irtifak hakkı veya verilen kullanma izinlerine ilişkin olarak hak lehtarınca talep edilmesi halinde sözleşme hükümleri bu Tebliğe uyarlanır.

b) Yatırımcılar tarafından irtifak hakkı tesis edilmesi veya kullanma izni verilmesine ilişkin yapılan başvurular geçerli kabul edilerek Bakanlıktan yeni bir yazı beklenilmeksizin bu

Tebliğde belirtilen şekilde işlemlere devam edilir.

Yürürlük

MADDE 19- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 20- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı yürütür.

SGK Genelgesi 2022/19 – 2022 Asgari Ücret Desteği

T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI Sigorta
Primleri Genel Müdürlüğü Sayı:
E-41481264-207.02-51632908 Konu: Asgari Ücret Desteği
Tarih: 07.09.2022...

SGK Genelgesi 2022/19 – 2022 Asgari Ücret Desteği

Tarih: 8 Eylül 2022

T.C.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı: E-41481264-207.02-51632908

Konu: Asgari Ücret Desteği

Tarih: 07.09.2022

GENELGE

2022/19

Bilindiği gibi, 5/7/2022 tarihli ve 31887 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan [7417 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun](#)'un 64 üncü maddesi ile [5510 sayılı Kanuna](#) geçici 88 inci madde eklenmiştir.

Anılan madde ile

“4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

a) 2021 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde prime esas günlük kazancı 179 Türk Lirası ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2022 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

b) 2022 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan işyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2022 yılı Temmuz ilâ Aralık ayları/dönemi için günlük 3,33 Türk lirası ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilir ve bu tutar İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır. Ancak (a) bendinde belirtilen prime esas günlük kazanç tutarı [6356 sayılı Kanun](#) hükümleri uyarınca toplu iş sözleşmesine tabi özel sektör işverenlerine ait işyerleri için 358 Türk lirası olarak esas alınır.

Bu madde kapsamında destekten yararlanılacak ayda/dönemde, 2021 yılı Ocak ilâ Aralık ayları/döneminde aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarından en az sigortalı bildirimi yapılan aydaki/dönemdeki sigortalı sayısının altında bildirimde bulunulması hâlinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad ve unvan altında ya da bir iş birimi olarak açılması veya yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi İşsizlik Sigortası Fonu katkısından yararlanmak amacıyla muvazaalı işlem tesis ettiği anlaşılan veya sigortalıların prime esas kazançlarını 2022 yılı Temmuz ilâ Aralık ayları/dönemi için Kuruma bildirmediği veya eksik bildirdiği tespit edilen işyerlerinden İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanan tutar, gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınır ve bu işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz. Ancak, ilgili ayda 2022 yılı Temmuz ilâ Aralık aylarına/dönemine ait aylık brüt asgarî ücretin onda birini geçmeyecek tutarda eksik prime esas kazanç bildirimi yapıldığının tespiti durumunda Kurumca yapılacak ihtar üzerine on beş günlük süre içinde söz konusu eksikliği gideren işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaya devam eder.

İşverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili 2022 yılı Temmuz ilâ Aralık aylarına/dönemine ait aylık prim ve hizmet belgelerini veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini yasal süresi içerisinde vermediği, sigorta primlerini yasal süresinde ödemediği, denetim ve kontrolle görevli memurlarca yapılan soruşturma ve incelemelerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği veya bildirilen sigortalının fiilen çalışmadığı durumlarının tespit edilmesi, Kuruma prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması hâllerinde bu maddenin birinci

fıkrasının (b) bendine ilişkin hükümler uygulanmaz. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını [6183 sayılı Kanunun](#) 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendiren işverenler bu tecil ve taksitlendirme devam ettiği sürece anılan fıkra hükmünden yararlandırılır. Bu maddenin uygulanmasında bu Kanunun ek 14 üncü maddesi hükümleri uygulanmaz.

Birinci fıkranın (a) bendinin uygulanmasında, bir önceki yılın aynı ayına ilişkin olarak aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi verilmemiş olması hâlinde bildirim yapılmış takip eden ilk aya ilişkin aylık prim ve hizmet belgesindeki veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesindeki bildirimler esas alınır. 2021 yılından önce bu Kanun kapsamına alınmış ancak 2021 yılında sigortalı çalıştırmamış işyerleri hakkında birinci fıkranın (b) bendi hükümleri uygulanır.

Sigortalı ve işveren hisselerine ait sigorta primlerinin Devlet tarafından karşılandığı durumlarda işverenin ödeyeceği sigorta priminin İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanacak tutardan az olması hâlinde sadece sigorta prim borcu kadar mahsup işlemi yapılır.

[3213 sayılı Kanunun](#) ek 9 uncu maddesi uyarınca ücretleri asgarî ücretin iki katından az olamayacağı hükme bağlanan “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkarılan işyerlerinde yer altında çalışan sigortalılar için birinci fıkranın uygulanmasında (a) bendi uyarınca belirlenecek günlük kazanç 477 Türk lirası olarak ve 2021 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen prim ödeme gün sayısının yüzde 50’sini geçmemek üzere, 2022 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısı dikkate alınır.

Bu madde hükümleri, [5018 sayılı Kanuna](#) ekli (I) sayılı

cetvelde sayılan kamu idarelerine ait kadro ve pozisyonlarda 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışan sigortalılar için uygulanmaz.

4734 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için birinci fıkra uyarınca İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanacak tutarlar bu idarelerce işverenlerin hak edişinden kesilir.

2022 yılı Temmuz ilâ Aralık aylarına/dönemine ilişkin yasal süresi dışında Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya Hazine ve Maliye Bakanlığına verilecek muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı sigortalılar için bu madde hükümleri uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Türkiye İş Kurumunun görüşleri alınmak suretiyle Kurum tarafından belirlenir.”

Hükümleri getirilmiştir.

Söz konusu hükümlere istinaden Kurumca yürütülecek olan işlemler aşağıda açıklanmıştır.

1- KAPSAMA GİREN İŞVERENLER

5510 sayılı Kanunun geçici 88 inci maddesine göre söz konusu destekten, anılan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran özel sektör işyeri işverenleri ile 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde sayılan kamu idarelerine ait kadro ve pozisyonlarda 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan

sigortalıları çalıştıran işverenler hariç olmak üzere diğer kamu işyeri işverenleri yararlanacaktır.

Bu bakımdan, mahiyet kodu (1) ve (3) olarak tescil edilen işyerlerinden 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde sayılan kamu idareleri ile 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde sayılan kamu idareleri niteliğinde olduğu halde mahiyet kodu (2) olarak tescil edilen işyeri işverenleri söz konusu destekten yararlanamayacaklardır.

Diğer taraftan, işverenler asgari ücret desteğinden başvuru şartı aranmaksızın yararlandıklarından, ilgili idarelerin (işverenlerin), 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan bir kuruluş olmasına karşın asgari ücret desteğinden yararlanmaları halinde;

– 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı listede yer aldıklarına dair ilgili kurumdan alınacak belge ile Sosyal Güvenlik İl/Merkez Müdürlüğüne başvurarak asgari ücret desteğinden yararlandırılmalarının sonlandırılmasını talep etmeleri,

– 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde belirtilen kuruluşlar kapsamında olduklarını beyan ettikleri yazı ile yapılan başvuru gereğince asgari ücret desteği uygulamalarının sonlandırılması,

– Anılan Kanun uygulamasının, işveren talebine gerek kalmadan Kurumumuz tarafından kendiliğinden (otomatik olarak) başlatılmış olması, bu bağlamda, işverene yüklenecek bir kasıt ve kusurdan bahsedilemeyeceği dikkate alındığında, yersiz yararlanıldığı kabul edilebilecek destek tutarlarının gecikme cezasız ve gecikme zamsız tahsil edilmesi,

gerekmektedir.

2- 1/1/2022 TARİHİNDEN ÖNCE TESCİL EDİLMİŞ OLAN İŞYERLERİNE İLİŞKİN İŞ VE İŞLEMLER

2.1- 1/1/2022 tarihinden önce tescil edilmiş olan işyerlerinde

kapsama giren sigortalılar

2.1 .1. Uzun vadeli sigorta kollarına (malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası) tabi olan sigortalılar için verilen 1, 4, 5, 6, 13, 14, 20, 24, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 47, 51, 52, 53, 54, 55, 90, 91, 92 nolu belge türlerinden dolayı anılan madde hükümlerinden yararlanılacaktır. Dolayısıyla uzun vadeli sigorta kollarına tabi tutulmayan sigortalılar bakımından söz konusu destekten yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

Buna karşın belge/beyanname verilmemesine rağmen uzun vadeli sigorta kollarına tabi olan 5510 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki sigortalıları çalıştıran işverenler de anılan destekten yararlanacaktır.

Öte yandan uygulama, işsizlik sigortası primleri hariç yapılacağından, işsizlik sigortasına ait sigortalı ve işveren primleri bu destek kapsamında karşılanmayacaktır.

Örnek 1: 2022 yılı Temmuz ayında;

- (1) nolu belge türünden 5 sigortalı,
- (2) nolu belge türünden 3 sigortalı,
- (13) nolu belge türünden 2 sigortalı,
- (23) nolu belge türünden 2 sigortalı,

bildirildiği varsayıldığında, 2022 yılı Temmuz ayında (1) ve (13) nolu belge türlerinden bildirilen sigortalılardan dolayı destekten yararlanılacaktır.

2.2- Destekten Yararlanılacak Prim Ödeme Gün Sayısının Hesaplanması

2021 yılının esas alınacak ilgili ayında yasal süresinde veya yasal süresi dışında verilen veya re'sen düzenlenen asıl, ek belgelerin/beyannamelerin toplamından iptal nitelikteki

belgelerdeki/beyannamelerdeki gün sayısı düşölerek toplam prim ödeme gün sayısı hesaplanacaktır. Bu nedenle elde işlem yapmayı gerektirecek rapor, mahkeme kararları vs. varsa işlemlerinin bir an önce yapılması gerekmektedir.

Her durumda özel veya kamu sektörü ayrımı yapılmaksızın 1/3/2022 tarihinden sonra işleme alınacak olan 2021 yılının ilgili ayına ilişkin asıl, ek veya iptal nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerindeki/muhtasar ve prim hizmet beyannamelerindeki (Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 102 nci maddesinde belirtilen ve yasal süresinde verildiği kabul edilen belgelerden/beyannamelerden kaynaklanan asıl veya ek belgeler dahil) gün sayısı ile prime esas kazanç tutarı dikkate alınmayacaktır.

Örnek 2: 2021 yılı Temmuz ayı için tüm sigorta kollarına tabi olan sigortalılardan dolayı 1 numaralı belge ile bildirilen ve günlük prime esas kazanç tutarı 179 TL nin altında olan 6 sigortalının toplam prim ödeme gün sayısının 150 gün olduğu, ancak 18/3/2022 tarihinde 2021 yılı Temmuz ayında bildirim yapılan 2 sigortalının 15 er gün olarak bildirilmiş olan gün sayılarının 30 güne tamamlanması gerektiğinin tespit edilmiş olması nedeniyle, bu iki sigortalı için yapılacak olan 15 er günlük gün ve kazanç ilavesi toplam prim ödeme gün sayısını 180 güne çıkarmakta ise de bu ek bildirim her halükarda 1/3/2022 tarihinden sonra işleme alınacağından bu işverenin sigorta primi desteğine esas azami gün sayısı yine 150 gün olacaktır.

Örnek 3: 2022/Temmuz ayında destekten yararlanacak işyerinin, 2021/Temmuz ayı için uzun vadeli sigorta kollarını içeren 1 nolu belge türünden;

- 15 sigortalının yasal süresinde asıl ile 450 gün,
- 5 sigortalının yasal süresinde iptal ile 150 gün,
- 3 sigortalının yasal süresinde ek ile 60 gün,

– 6 sigortalının yasal süresinde günlük prime esas kazancı 185 TL üzerinden ek ile 180 gün prim ödeme gün sayısı ile bildirildiği varsayıldığında;

$450 - 150 + 60 = 360$ gün prim ödeme gün sayısının hesabında dikkate alınacaktır. 6 sigortalı için bildirilen 180 günün prime esas kazancı 179 TL'nin üzerinde olduğu için destekten yararlanılacak prim ödeme gün sayısı hesabında dikkate alınmayacaktır.

Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelere veya mahkeme ilamına istinaden, çalıştırdıkları sigortalıları Kuruma bildirmediği, prim ödeme gün sayısını ya da prime esas kazanç tutarını eksik bildirildiğinin veya Kuruma bildirilen sigortalıların fiilen çalışmadığının;

– Yapılan kontrol ve denetimler sonucunda tespit edilmesi halinde, tutanak tarihinin,

– Bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden anlaşılması halinde söz konusu yazıların Kuruma intikal tarihinin,

– Mahkeme ilamı ile karar verilmesi halinde, mahkemenin kesinleşmiş karar tarihinin,

yukarıda belirtilen 1/3/2022 tarihinden önce olmasına rağmen aylık prim ve hizmet belgesinin/muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin Kurum tarafından işleme alınma tarihinin 1/3/2022 tarihinden sonra olması halinde prim belgelerindeki gün ve kazançlar dikkate alınmayacaktır.

Örnek 4: 2021 yılı Temmuz ayı için bütün sigorta kollarına

tabi olan sigortalılardan dolayı 1 numaralı belge ile bildirilen ve günlük prime esas kazanç tutarı 179 TL nin altında olan 5 sigortalının toplam prim ödeme gün sayısının 120 gün olduğu, ancak 21/1/2022 tarihinde Kurum kayıtlarına giren ve 1/3/2022 tarihinden önce işleme alınan belgede/beyannamede 2021 yılı Temmuz ayında bildirimi yapılan 2 sigortalının 15 er gün olarak bildirilmiş olan gün sayılarının 30 güne tamamlanması gerektiğinin anlaşılmış olması nedeniyle yapılacak olan 15 er günlük gün ve kazanç ilavesine ilişkin bilgi/belge 1/3/2022 tarihinden önce işleme alındığından, ek prim hizmet belgesindeki gün sayısı, her bir sigortalının günlük prime esas kazanç tutarı 179 TL nin altında olması koşuluyla, asgari ücret desteğine esas gün sayısı $120+30=150$ gün olarak hesaplanacaktır. Ek aylık prim ve hizmet belgesi/muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile sigortalının sigorta primine esas kazanç tutarı günlük 179 TL'nin üstüne çıkması halinde asgari ücret desteğine esas hesaplamada bu sigortalıların gün sayısı dikkate alınmayacaktır.

2.2.1. 2021 yılının aynı ayında uzun vadeli sigorta kollarını içeren belge türlerinden bildirilen ve günlük sigorta primine esas kazanç tutarı 179 TL ve altında olan sigortalıların toplam prim ödeme gün sayıları esas alınacaktır. 2021 yılından önce Kanun kapsamına alınmış ancak 2021 yılında sigortalı çalıştırmamış veya 2021 yılının en son bildirim yapılan ayını takip eden aydan 2021 yılı sonuna kadar hiç bildirim yapılmayan işyerleri hakkında Kanunun birinci fıkrasının (b) bendi hükümleri uygulanacağından, bu gibi işyerleri bakımından uygulama bu genelgenin "3- 2022 Yılında Tescil Edilmiş/ Edilecek Olan İşyerlerine İlişkin İş ve İşlemler" bölümündeki usullere göre yürütülecektir.

Öte yandan, 2021 yılının aynı ve müteakip aylarında bildirimde bulunulmamış veya bildirimde bulunulmuş olmasına rağmen;

-(0) gün (0) kazanç bildirilmiş olması halinde,

-Yapılan bildirimlerin uzun vadeli sigorta kollarına ilişkin belge türleri dışında yapılmış olması halinde,

bu ayı takip eden ilk bildirim yapılmış ayın aylık prim ve hizmet belgesindeki/muhtasar ve prim hizmet beyannamesindeki bildirimleri esas alınacaktır. Takip eden ay/aylarda da bildirim yapılmamış olması halinde bildirim yapılmayan dönemler hakkında ilk defa 2022 yılında tescil edilmiş işyeri gibi işlem yapılacaktır.

Örnek 5: 2022 yılı için yararlanılacak olan gün sayısının tespitinde 2021 yılının aynı ayında uzun vadeli sigorta kollarına tabi sigortalılar için Kuruma verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgesinin/muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin esas alınması gerektiğinden, o işyerinden 2021/Temmuz ve Ağustos aylarında sigortalı çalıştırılmamış ve 2021/Eylül ayında bir sigortalı ve 30 gün olarak bildirim yapılmış olduğu varsayıldığında, değerlendirmeye esas olmak üzere 2021/Eylül ayındaki aylık prim ve hizmet belgesindeki/muhtasar ve prim hizmet beyannamesindeki gün sayısı olan 30 gün 2022/Temmuz ve Ağustos ayları hesaplamasında dikkate alınacaktır.

...

[Tamamı İçin Tıklayınız \(PDF\)](#)

[Tamamı İçin Tıklayınız \(word\)](#)

Spor Kulüpleri Tarafından Tutulacak Defter ve Kayıtlar

Hakkında Yönetmelik

Spor Kulüpleri Tarafından Tutulacak Defter ve Kayıtlar Hakkında Yönetmelik 07 Eylül 2022 Tarihli Resmi Gazete Sayı: 31946 Gençlik ve Spor Bakanlığında...

Spor Kulüpleri Tarafından Tutulacak Defter ve Kayıtlar Hakkında Yönetmelik

Tarih: 7 Eylül 2022

Spor Kulüpleri Tarafından Tutulacak Defter ve Kayıtlar Hakkında Yönetmelik

07 Eylül 2022 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 31946

Gençlik ve Spor Bakanlığından:

ÖZET:

Spor Kulüpleri Tarafından Tutulacak Defter Ve Kayıtlar Hakkında Yönetmelik'te, 7 Eylül 2022 tarihinden itibaren Gençlik ve Spor Bakanlığı ile spor federasyonlarının faaliyetlerine katılmak amacıyla Bakanlığa tescilini yaptıran spor kulüplerini ve üst kuruluşlarının tutacakları defter ve kayıtlara ilişkin usul ve esaslar belirlendi.

1. Spor kulüpleri 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu uyarınca ve Vergi Usul Kanununa uygun şekilde işletme hesabı esasına veya bilanço esasına göre defter tutarlar. Ancak, bünyesinde ticari işletme, iştirak, bağlı ortaklık veya spor anonim şirketi bulunduran ve/veya kamu yararına çalışma statüsü bulunan spor kulüplerinin bilanço esasına göre defter tutmaları zorunludur.

2. Bünyesinde ticari işletme, iştirak, bağlı ortaklık veya spor anonim  irketi bulunduran spor kul pllerinin, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununda yer alan ilgili hükümler saklı kalmak kaydıyla spor faaliyetleri ile ilgili her türlü gelir ve giderleri, Türkiye Muhasebe Standartlarına ve uygun şekilde hazırlanacak konsolide finansal tablolarında raporlanır.

3. Bilanço esasına göre defter tutan spor kul pllerinin Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) Uygulama Kapsamına İlişkin Kurul Kararı (Kurul Kararı)'nın 3 üncü maddesine göre:

a) Kurul Kararında yer alan ekli listede yer almaları halinde finansal tablolarının hazırlanmasında Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS),

b) Bağımsız denetime tabi olup, ekli listede yer almaması halinde ise finansal tablolarının hazırlanmasında isteğe bağlı olarak TFRS'nin esas alınabilmesi saklı kalmakla birlikte Büyük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standartları (BOB  FRS),

esas alınır.

4. Kurul Kararı uyarınca TMS uygulama kapsamına dahil olmayan spor kul pllerinin finansal tablolarının hazırlanmasında Hazine ve Maliye Bakanlığınca yayımlanan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğleri esas alınacaktır.

5. Karar ve  ye kayıt defterleri, ödüller, beratlar, madalya bilgileri ve benzeri devamlı niteliği haiz kayıtları devamlı surette; spor kulüpleri tarafından tutulması ve saklanması zorunlu olan hesap ve belgeler, özel kanunlarda belirtilen süreler saklı kalmak üzere, diğer kayıt ve belgeler ise kaydedildikleri defterlerdeki sayı ve tarih düzenine uygun olarak on yıl süreyle saklanır.

6. Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce spor kulüpleri tarafından kullanılan tasdi e tabi defter, kayıt ve belgeler

kalan sayfaları bitinceye kadar kullanılmaya devam olunacaktır.

Yönetmelik, 7 Eylül 2022 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. (TÜRMÖB)

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, spor kulüpleri ve üst kuruluşlar tarafından tutulacak defter ve kayıtlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, Gençlik ve Spor Bakanlığı ile spor federasyonlarının faaliyetlerine katılmak amacıyla Bakanlığa tescilini yaptıran spor kulüplerini ve üst kuruluşları kapsar.

(2) Halka açık spor anonim şirketleri sermaye piyasası mevzuatına tabidir. Bu Yönetmelikte halka açık spor anonim şirketleri için getirilen hükümler, sermaye piyasası mevzuatının halka açık şirketler için getirdiği düzenlemelerden ayrılmadığı sürece uygulanır. Aynı konuda farklı hükümler olması durumunda halka açık spor anonim şirketlerine sermaye piyasası mevzuatı hükümleri uygulanır.

(3) Bu Yönetmelik Milli Savunma Bakanlığı kadro ve kuruluşunda yer alan askerî spor kulüpleri hakkında uygulanmaz.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 22/4/2022 tarihli ve [7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanununun](#) 7 nci maddesinin ikinci fıkrasına ve 12 nci maddesinin dokuzuncu fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bakan: Gençlik ve Spor Bakanını,

b) Bakanlık: Gençlik ve Spor Bakanlığını,

c) İl müdürlüğü: Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünü,

ç) Sezon: Spor federasyonları tarafından belirlenen tarih aralığını,

d) Spor anonim şirketi: Bir spor kulübünün bağlı ortaklığı veya iştiraki olarak ya da spor kulübünden bağımsız şekilde 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa göre kurulan ve spor faaliyetinde bulunmak amacıyla Bakanlığa tescilini yaptıran anonim şirketi,

e) Spor dalı: Spor federasyonuna bağlı spor dalını,

f) Spor faaliyeti: Bakanlık veya spor federasyonları tarafından düzenlenen ya da izin verilen spor müsabaka ve yarışmaları ile bunların hazırlık ve eğitim çalışmalarını,

g) Spor federasyonu: Spor dalı ile ilgili faaliyetleri yürütmek üzere kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulan, organları seçimle gelen ve idari ve mali özerkliğe sahip federasyonları,

ğ) Spor kulübü: Bakanlık ve spor federasyonlarının faaliyetlerine katılmak amacıyla Bakanlığa tescilini yaptıran özel hukuk tüzel kişilerini,

h) Spor kulübü yöneticisi: Spor kulübü yönetim kurulu üyeleri ile yönetim kurulunca kendisine spor kulübünün yönetimi veya temsili görevi verilmiş gerçek veya tüzel kişi ile bu tüzel kişi adına hareket edecek gerçek kişi temsilciyi,

ı) Üst kuruluş: Spor kulüplerinin ve spor anonim şirketlerinin oluşturduğu tüzel kişiliği bulunan federasyonları ve bu

federasyonların oluşturduğu konfederasyonları,

i) Yönetim kurulu: Spor kulübü yönetim kurulunu,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Spor Kulüpleri Tarafından Tutulacak Defter ve Kayıtlar

Defter tutma yükümlülüğü

MADDE 5- (1) Spor kulüpleri iktisadi ve mali durumunu, borç ve alacak ilişkilerini ve her hesap dönemi içinde elde edilen neticeleri açıkça görülebilir bir şekilde ortaya koymak zorundadır. Defterler, üçüncü kişi uzmanlara, makul bir süre içinde yapacakları incelemede spor kulüplerinin faaliyetleri ve finansal durumu hakkında fikir verebilecek şekilde tutulur. Spor kulüplerinin faaliyetlerinin oluşumu ve gelişmesi defterlerden izlenebilmelidir.

Defter tutma ve konsolide finansal tablo hazırlama esasları

MADDE 6- (1) Spor kulüpleri [6102 sayılı Kanun](#) uyarınca ve 4/1/1961 tarihli ve [213 sayılı Vergi Usul Kanununa](#) uygun şekilde işletme hesabı esasına veya bilanço esasına göre defter tutarlar. Ancak, bünyesinde ticari işletme, iştirak, bağlı ortaklık veya spor anonim şirketi bulunduran ve/veya kamu yararına çalışma statüsü bulunan spor kulüplerinin bilanço esasına göre defter tutmaları zorunludur.

(2) Bünyesinde ticari işletme, iştirak, bağlı ortaklık veya spor anonim şirketi bulunduran spor kulüplerinin, 6/12/2012 tarihli ve [6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununda](#) yer alan ilgili hükümler saklı kalmak kaydıyla spor faaliyetleri ile ilgili her türlü gelir ve giderleri, Türkiye Muhasebe Standartlarına ve aşağıdaki esaslara uygun şekilde hazırlanacak konsolide finansal tablolarında raporlanır:

a) Konsolidasyona tabi tutulacak spor kulübü, ortaklık ve

şirketlerin konsolide edilecek finansal tabloları hazırlanırken, benzer koşullardaki benzer işlemler ve olaylar için yeknesak muhasebe politikaları kullanılması gerekir. Konsolide finansal tablolara dahil olan spor kulübü, ortaklık veya şirketlerin finansal tablolarınının, benzer işlemler ve benzer koşullardaki diğeri olaylar için farklı muhasebe politikaları kullanılarak hazırlanmış olması durumunda, grubun muhasebe politikalarıyla uyum sağlayabilmek için konsolide finansal tabloların hazırlanması sırasında gruba dahil olan söz konusu spor kulübü, ortaklık veya şirketlerin finansal tablolarında gerekli düzeltmeler yapılır.

b) Düzeltme yapılamayan farklılıklarla ilgili konsolide finansal tablo dipnotlarında açıklamalara yer verilir.

Tutulacak defterler

MADDE 7- (1) Spor kulüpleri aşağıda yazılı defterleri tutarlar:

a) Bilanço esasında tutulacak defterler ve uyulacak esaslar aşağıdaki gibidir:

1) Karar Defteri: Yönetim kurulu kararları tarih ve numara sırasıyla bu deftere yazılır ve kararların altı toplantıya katılan üyelerce imzalanır.

2) Üye Kayıt Defteri: Spor kulübüne üye olanların kimlik bilgileri, üyeliğeri giriş ve çıkış tarihleri bu deftere işlenir. Üyelerin ödedikleri giriş ve yıllık aidat miktarları bu deftere işlenebilir.

3) Evrak Kayıt Defteri: Gelen ve giden evrak, tarih ve sıra numarası ile bu deftere kaydedilir. Gelen evrakın asılları ve giden evrakın kopyaları dosyalanır. Elektronik posta yoluyla gelen veya giden evrak çıktısı alınmak suretiyle saklanır, bu türdeki evraka da tarih ve sıra numarası verilir.

4) Yevmiye Defteri, Büyük Defter ve Envanter Defteri: Bu

defterlerin tutulma usulü ile kayıt işlemleri 213 sayılı Kanun ile bu Kanunun Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden yayımlanan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği esaslarına göre yürütülür.

5) Bu bentte sayılan defterlerden yevmiye defteri, büyük defter ve envanter defteri, bu Yönetmelik hükümlerine aykırı olmamak şartı ile elektronik ortamda tutulmalarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığınca çıkarılan tebliğlerde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde, diğer defterler ise Bakanlıkça oluşturulan veya izin verilen yazılımlar kullanılarak elektronik ortamda da tutulabilir.

b) İşletme hesabı esasında tutulacak defterler ve uyulacak esaslar aşağıdaki gibidir:

1) (a) bendinin (1), (2) ve (3) numaralı alt bentlerinde kayıtlı defterleri işletme hesabı esasına göre defter tutan spor kulüpleri de tutarlar.

2) İşletme Hesabı Defteri: Spor kulübü adına alınan gelirler ve yapılan giderler açık ve düzenli olarak bu deftere işlenir.

3) Demirbaş Defteri: Spor kulübünün demirbaş eşyası bu deftere alınış tarihleri ve değerleri belirtilerek yazılır.

4) Borç-Alacak Defteri: Borç ve alacakların doğduğunda ve sona erdiğinde kaydedildiği defterdir. Bu defter Ek-1'de gösterilen şekilde borçlar ve alacaklar şeklinde iki kısımdan oluşur. Borç veya alacak doğduğunda defterin ilgili kısmının sol tarafına, sona erdiğinde sağ tarafına kayıt yapılır.

(2) Bu maddede yer alan defterler Bakanlıkça oluşturulan veya izin verilen yazılımlar kullanılarak elektronik ortamda da tutulabilir.

(3) Bu maddedekilerin dışında spor kulüpleri ihtiyaç duyacakları diğer defterleri kullanmaya başlamadan önce il müdürlüğüne tasdik ettirmek suretiyle tutabilirler.

Kayıt usulü

MADDE 8- (1) Defterler ve gerekli diğ er kayıtlar Türkçe tutulur. Kısaltmalar, rakamlar, harfler ve semboller kullanıldığ ı takdirde bunların anlamları açıkça belirtilir.

(2) Defterlere yazımlar ve diğ er gerekli kayıtlar, eksiksiz, doğ ru, zamanında ve düzenli olarak yapılır.

(3) Bir yazım veya kayıt, önceki i eriğ i belirlenemeyecek şekilde çizilemez ve değiştirilemez. Kayıt sırasında mı yoksa daha sonra mı yapıldığ ı anlaşılmayan değişiklikler yapılamaz.

(4) Defterler ve gerekli diğ er kayıtlar, olgu ve işlemleri saptayan belgelerin dosyalanması şeklinde veya veri taşıyıcıları aracılığ ıyla tutulabilir. Defterlerin ve gerekli diğ er kayıtların elektronik ortamda tutulması durumunda, bilgilerin saklanma süresince bunlara ulaşıłmasının ve bu süre içinde bunların her zaman kolaylıkla okunmasının temin edilmiş olması şarttır. Elektronik ortamda tutulma hâlinde birinci il  üçüncü fıkra hükümleri kıyasen uygulanır.

(5) Elektronik ortamda spor kulübü tüzel ki iliğ i adına teşekkül eden belgelerden erişim yetkisi çerçevesinde yararlanılır. Spor kulübü yöneticisinin izni alınmak kaydıyla erişim yetkisi bulunmayan belgelerden yararlanılabilir. Ancak bu halde izin verilen kişinin ve izin verilme gerekçesinin yazılı olması zorunludur.

(6) Karar defterinin sayfa sonunda imza için bırakılan bölümü hariç defterlerin satırları,  izilmeksizin boş bırakılamaz ve atlanamaz. Ciltli defterlerde, defter sayfaları ciltten koparılamaz. Tasdikli form veya sürekli form yapraklarının sırası bozulamaz ve bunlar yırtılamaz.

(7) Spor kulüplerine ait belgeler, kaydedildikleri defterdeki kayıt sırasına uygun olarak numaralandırılır ve dosyalanarak saklanır.

Kayıt zamanı

MADDE 9- (1) İşlemler, defterlere günlük olarak kaydedilir. Ancak;

a) İşlemlerin, işin hacmine ve gereklerine uygun olarak muhasebe düzeni ve güvenliğini bozmayacak bir süre içinde kaydedilmesi şarttır. Bu gibi kayıtlar on günden fazla geciktirilmez.

b) Kayıtlarını devamlı olarak muhasebe fişleri ve bordro gibi yetkili amirlerin imza ve parafını taşıyan belgelere dayanarak tutan spor kulüplerinde, işlemlerin bunlara kaydedilmesi, deftere işlenmesi hükmündedir. Ancak bu kayıtlar, işlemlerin esas defterlere kırk beş günden daha geç intikal ettirilmesine imkân vermez. Spor kulübü defterlerinin denetim amacıyla istenmesi halinde, kırk beş günlük sürenin dolması beklenmeden kayıtların işlenmesi zorunludur.

Hesap dönemi

MADDE 10- (1) Spor kulüplerinde hesap dönemi kural olarak bir takvim yılıdır. Hesap dönemi 1 Ocakta başlar ve 31 Aralıkta sona erer. Yeni kurulan spor kulüplerinde hesap dönemi kuruluş tarihinde başlar ve 31 Aralıkta sona erer.

(2) Konsolidasyonun gerekli olduğu hâllerde spor kulübü bünyesinde konsolide olanlardan en yüksek harcamaya sahip olanın hesap dönemi spor kulübünün de hesap dönemi olarak kabul edilir.

(3) Spor kulübüne bağlı bir veya daha fazla spor anonim şirketi varsa konsolidasyon spor kulübü bilançosunda yapılır. Bu durumda hesap dönemi olarak spor anonim şirketinin hesap dönemi spor kulübüne de uygulanır. Spor kulübüne bağlı birden fazla spor anonim şirketi bulunması hâlinde, spor kulübü bilançosunda en yüksek harcamaya sahip spor dalında faaliyet gösteren spor anonim şirketinin hesap dönemi spor kulübüne de uygulanır.

(4) Talepte bulunmaları halinde, spor kulüplerinin vergi kanunları uyarınca defter tutma yükümlülüğü bulunan iktisadi işletmeleri hariç olmak üzere farklı tarihleri kapsayan hesap dönemini kullanmalarına Bakanlıkça izin verilebilir.

Defterlerin tasdiki

MADDE 11- (1) Spor kulüpleri bu Yönetmelikte geçen ticari defterlerini, 213 sayılı Kanun ile 6102 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre tasdik ettirirler.

(2) Elektronik ortamda tutulacak defterler hariç olmak üzere, bu Yönetmelikte yazılı diğer defterler ise kullanılmaya başlanmadan önce il müdürlüğüne veya notere tasdik ettirilir. Bu defterlerin kullanılmasına sayfaları bitene kadar devam edilir ve defterlerin ara tasdiki yapılmaz.

(3) Tasdik edilen her defter için ayrı bir tasdik numarası verilir. Spor kulübünün adı, sicil numarası, yerleşim yeri, defterin türü, defterin kaç sayfadan ibaret olduğu, tasdik tarihi, tasdik numarası, tasdiki yapan makamın resmi mühür ve imzasını içeren ve şekli Ek-2’de belirtilen elektronik ortamda tutulan Tasdik Şerhi Formu doldurulup defterin ilk sayfasına yapıştırılarak köşeleri tasdiki yapan makam tarafından mühürlenir. Defterin son sayfası, defterin kaç sayfadan ibaret olduğu, tasdik tarihi ve numarası belirtilerek tasdik makamı tarafından mühürlenir ve imzalanır.

(4) Defterlerin her sayfası sıra numarasıyla teselsül edip etmediği kontrol edilerek mühürlenir.

(5) İl müdürlüğü, tasdikini yaptığı defterlere ilişkin bilgileri elektronik ortamda tutulan Ek-3’te yer alan Tasdik Defterine kaydeder.

Gelir ve gider belgeleri

MADDE 12- (1) Spor kulüplerinin gelirleri, alındı belgesi ile tahsil edilir. Spor kulübü gelirlerinin bankalar aracılığı ile

tahsili halinde banka tarafından düzenlenen dekont veya hesap özeti gibi belgeler alındı belgesi yerine geçer.

(2) Spor kulübü giderleri ise fatura, perakende satış fişi, serbest meslek makbuzu gibi harcama belgeleri ile yapılır. Ancak 31/12/1960 tarihli ve [193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun](#) 94 üncü maddesi kapsamında bulunan ödemeler için 213 sayılı Kanun hükümlerine göre gider pusulası düzenlenir. Bu kapsamda da bulunmayan ödemeler için Ek-4'te yer alan Gider Makbuzu veya banka dekontu gibi belgeler harcama belgesi olarak kullanılır.

(3) Spor kulüpleri tarafından kişi, kurum veya kuruluşlara yapılacak bedelsiz mal ve hizmet teslimleri Ek-5/A veya Ek-5/B'de yer alan Ayni Yardım Teslim Belgesi ile yapılır. Kişi, kurum veya kuruluşlar tarafından spor kulüplerine yapılacak bedelsiz mal ve hizmet teslimleri ise Ek-6'da yer alan Ayni Bağış Alındı Belgesi ile kabul edilir.

(4) Bu maddede belgeler; Ek-4, Ek-5/A, Ek-5/B ve Ek-6'da gösterilen biçim ve ebatla, müteselsil seri ve sıra numarası taşıyan, kendinden karbonlu elli asıl ve elli koçan yaprağından meydana gelen ciltler veya elektronik sistemler ve yazı makineleri aracılığıyla yazdırılacak form veya sürekli form şeklinde, spor kulüpleri tarafından bastırılır. Form veya sürekli form şeklinde bastırılacak belgelerin, belirtilen nitelikte olması zorunludur. Ayni bağış alındı belgeleri Ek-6'da belirtilen bilgileri içermek koşuluyla Bakanlıkça oluşturulan veya izin verilen yazılımlar kullanılarak elektronik ortamda da düzenlenebilir. Düzenlenen bu belgeler Bakanlık bilişim sisteminde muhafaza edilir.

(5) Bastırılan belgelerin adedi ile seri ve sıra numaralarının, on beş gün içinde basımevleri tarafından spor kulübünün bulunduğu il müdürlüğüne bildirilmesi zorunludur. Bu bildirim Bakanlık bilişim sistemi üzerinden elektronik ortamda da yapılabilir.

Saklama süresi

MADDE 13- (1) Karar ve üye kayıt defterleri, ödülleri, beratlar, madalya bilgileri ve benzeri devamlı niteliği haiz kayıtları devamlı surette; spor kulüpleri tarafından tutulması ve saklanması zorunlu olan hesap ve belgeler, özel kanunlarda belirtilen süreler saklı kalmak üzere, diğer kayıt ve belgeler ise kaydedildikleri defterlerdeki sayı ve tarih düzenine uygun olarak on yıl süreyle saklanır.

Belgelerin korunması

MADDE 14- (1) Spor kulübü yöneticileri;

a) Elllerinde bulundurdıkları her türlü belgenin yangın, hırsızlık, rutubet, sıcaklık, su baskını, toz ve her türlü hayvan ve haşeratin tahribatına karşı korunmasından ve mevcut asli düzenleri içerisinde muhafaza edilmesinden,

b) Elektronik ortamda teşekkül eden ve/veya depolanan belgeler için her türlü afet, siber saldırı, yazılım veya donanım kaynaklı veya olası diğer tehdit ve risklere karşı gerekli güvenlik önlemlerinin alınması ve olası belge kayıplarının engellenmesi amacıyla felaket kurtarma planlaması yapılması ve yürütülmesi ile yedekleme ünitelerinin tesis edilmesinden,

sorumludur.

Defterlerin kaybolması

MADDE 15- (1) Spor kulüpleri tarafından tutulan defter veya belgelerin kaybolması, çalınması, okunamayacak duruma gelmesi veya yangın, su baskını, yer sarsıntısı gibi bir afet nedeniyle ve kanuni saklama süresi içinde zıyaa uğraması durumunda, spor kulübü yöneticisi zıyaın öğrenildiği tarihten itibaren otuz gün içerisinde zayi belgesi almak için spor kulübü merkezinin bulunduğu yer yetkili mahkemesine başvuru yapar ve neticesinden il müdürlüğü yazılı şekilde bilgilendirilir.

İşletme hesabı tablosu

MADDE 16- (1) İşletme hesabı esasına göre kayıt tutan spor kulüpleri tarafından, gelir ve gider işlemlerini tasnif etmek amacıyla başta işletme hesabı defteri olmak üzere diğer defter ve kayıtlarıyla uyumlu şekilde yılsonlarında (31 Aralık) Ek-7’de gösterilen biçimde İşletme Hesabı Tablosu düzenlenir.

Bilanço esasına göre raporlama

MADDE 17- (1) Bilanço esasına göre defter tutan spor kulüplerinin Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) Uygulama Kapsamına İlişkin Kurul Kararı (Kurul Kararı)’nın 3 üncü maddesine göre:

a) Kurul Kararında yer alan ekli listede yer almaları halinde finansal tablolarının hazırlanmasında Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS),

b) Bağımsız denetime tabi olup, ekli listede yer almaması halinde ise finansal tablolarının hazırlanmasında isteğe bağlı olarak TFRS’nin esas alınabilmesi saklı kalmakla birlikte Büyük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standartları (BOBİ FRS),

esas alınır.

(2) Kurul Kararı uyarınca TMS uygulama kapsamına dahil olmayan spor kulüplerinin finansal tablolarının hazırlanmasında Hazine ve Maliye Bakanlığınca yayımlanan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği esas alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Alındı Belgeleri

Alındı belgelerinin biçimi

MADDE 18- (1) Spor kulübü gelirlerinin tahsilinde kullanılacak alındı belgeleri Ek- 8’de gösterilen biçim ve ebatta yönetim

kurulu kararıyla bastırılır. Alındı belgeleri, müteselsil seri ve sıra numarası taşıyan kendinden karbonlu elli asıl ve elli koçan yaprağından meydana gelen ciltler veya elektronik sistemler ve yazı makineleri aracılığıyla yazdırılan form veya sürekli kayıt formu şeklinde tertip edilir. Form veya sürekli form şeklinde bastırılacak alındı belgelerinin, belirtilen nitelikte olması zorunludur. Alındı belgesi ciltlerinin koçan kısmı iki suret olarak bastırılabilir. Ancak koçan yaprağının bir suretinin cilt koçanında, diğerinin ise muhasebe evrakı arasında düzenli olarak saklanması zorunludur.

(2) Alındı belgeleri Ek-8'de belirtilen bilgileri içermek koşuluyla Bakanlıkça oluşturulan veya izin verilen yazılımlar kullanılarak elektronik ortamda da düzenlenebilir. Düzenlenen bu belgeler Bakanlığın elektronik sisteminde muhafaza edilir.

Alındı belgelerinin bastırılması ve kontrolü

MADDE 19- (1) Bastırılan alındı belgelerinin seri ve sıra numaraları ile diğer baskı işlerinde kusur bulunup bulunmadığı, spor kulübü yöneticisi tarafından kontrol edilir. Kontrolde hatalı olduğu ortaya çıkan cilt veya formlar geri verilerek aynı miktarda yenisi bastırılır. Alındı belgeleri, matbaadan spor kulübü yöneticisi tarafından bir tutanak ile teslim alınır.

(2) Bastırılan alındı belgesi ciltleri veya elektronik sistemler ve yazı makineleri aracılığıyla yazdırılması için bastırılan formların adedi ile seri ve sıra numaralarının, on beş gün içinde basımevleri tarafından il müdürlüğüne bildirilmesi zorunludur. Bu bildirim Bakanlık bilişim sistemi üzerinden elektronik ortamda da yapılabilir.

(3) İl müdürlükleri, basımevleri tarafından bildirilen alındı belgeleri ile ilgili bilgileri kontrol eder ve ilgili spor kulübü ve basımevinin adını, alındı belgesi ciltlerinin adedini, başlangıç ve bitiş numaraları ile seri numaralarını Ek-9'daki Alındı Belgesi Ciltleri Takip Defterinin bir

satırına kaydeder.

(4) Form veya sürekli form şeklinde bastırılan alındı belgeleri de başlangıç ve bitiş numaraları elli asıl ve elli koçan yaprağını ihtiva edecek şekilde gruplandırılarak bu maddede belirtilen usule göre kaydedilir ve kullanılır.

(5) Alındı Belgesi Ciltleri Takip Defteri elektronik ortamda da tutulabilir.

Alındı belgelerinin saklanması

MADDE 20- (1) Spor kulüp yöneticisi alındı belgelerinin spor kulübü adına para toplamaya yetkili kişilere tesliminden, boş ve kullanılmış alındı belgelerinin usulüne uygun şekilde saklanması için gerekli tedbirlerin alınmasından sorumludur. Alındı belgelerinin görevliler arasında devir teslimi tutanakla yapılır.

(2) Tamamı kullanılmadığı halde herhangi bir nedenle iade edilen alındı belgelerinin kullanılmayan yaprakları tespit edilerek spor kulübü adına para toplamaya yetkili kişiler ve spor kulübü yöneticisi tarafından tutanak altına alınır. Bu şekilde iade edilen alındı belgesi ciltleri, gelir tahsil edecek başka bir kişiye verilebilir veya yaprakları üzerine büyük harflerle ve görünebilecek şekilde İPTAL yazılarak bir daha kullanılmaz.

Alındı belgelerinin kullanımı

MADDE 21- (1) Alındı belgeleri, gelir tahsil etme görev ve yetkisine sahip bulunanlara imza karşılığı verilir ve kullanıldıktan sonra imza karşılığı geri alınır.

(2) Alındı belgeleri, sabit boyalı sert veya sivri uçlu tükenmez kalemle okunaklı bir biçimde silintisiz ve kazıntısız şekilde doldurulur. Ödemede bulunana asıl yaprak koparılarak verilir, koçan kısmı ciltte bırakılır. Düzenleme sırasında hata yapılırsa hatalı belge yaprağı, ödemede bulunana

verilmez. Asıl ve koçan yaprakların üzerine İPTAL ibaresi yazılıp her ikisi koparılmadan ciltte bırakılır.

(3) Form şeklinde bastırılan alındı belgeleri, elektronik sistemler aracılığıyla doldurulduktan sonra aslı ödemedede bulunana verilir, sureti dosyasında muhafaza edilir.

(4) Bu Yönetmelikte öngörülen alındı ve harcama belgeleri, eklerdeki örneklerinde gösterilen belgelerdeki tüm bilgilerin eksiksiz doldurulması ve ilgili kişilerce imzalanması suretiyle düzenlenir.

Yetki belgesi

MADDE 22- (1) Spor kulübü adına gelir tahsil edecek kişi veya kişiler, yetki süresi de belirtilmek suretiyle yönetim kurulu kararı ile tespit edilir. Gelir tahsil edecek kişilerin açık kimliği, imzası ve fotoğraflarını ihtiva eden ve Ek-10'da yer alan Yetki Belgesi spor kulübü tarafından iki nüsha düzenlenerek, spor kulübü başkanı tarafından onaylanır.

(2) Yetki belgelerinin süresi yönetim kurulu tarafından en çok yönetim kurulu görev süresi ile sınırlı olarak belirlenir. Süresi biten yetki belgeleri birinci fıkraya göre yenilenir. Yetki belgesinin süresinin bitmesi veya adına yetki belgesi düzenlenen kişinin görevinden ayrılması, ölümü, işine veya bu görevine son verilmesi, spor kulübünün kendiliğinden sona erdiğinin tespit edilmesi veya feshedilmesi gibi hallerde, verilmiş olan yetki belgelerinin spor kulübü yönetim kuruluna bir hafta içinde teslimi zorunludur.

(3) Gelir toplama yetkisi yönetim kurulu kararı ile her zaman iptal edilebilir.

Gelirlerin teslim edilmesi

MADDE 23- (1) Spor kulübü adına gelir tahsil etmekle yetkili olan kişiler, tahsil ettikleri parayı on beş iş günü içerisinde spor kulübünün banka hesabına yatırırılar. Ancak

tahsil edilen paranın 213 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uyarınca bankalar ile finansal kuruluşlar veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi aracılığıyla yapılması zorunlu ödeme tutarını geçmesi halinde bu paranın en geç iki iş günü içinde spor kulübünün banka hesabına yatırılması zorunludur.

(2) Spor kulübünün kasasında bulundurulabilecek para miktarı güncel ihtiyaçlar dikkate alınarak yönetim kurulunca belirlenebilir.

Ödeme ve tahsilatın banka aracılığıyla yapılması zorunluluğu

MADDE 24- (1) Spor kulüpleri adına veya hesabına yapılacak ödeme ve tahsilatın 19/10/2005 tarihli ve [5411 sayılı Bankacılık Kanunu](#) kapsamındaki bankalar ile finansal kuruluşlar veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi aracılığı ile yapılması zorunludur. Bu konuda 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendindeki yetkiye dayanılarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar dâhilindeki parasal sınırlar uygulanır.

(2) 213 sayılı Kanunun idari para cezalarına ilişkin hükümleri saklıdır.

(3) Bu maddede belirtilen şekilde yapılmayan ödeme ve tahsilatın varlığı veya başka bir şekilde yapıldığı ispatlanamaz.

(4) Spor kulüpleri adına veya hesabına yapılan tüm ödeme veya tahsilatın spor kulüplerinin defter ve kayıtlarında gösterilmesi zorunludur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Üst kuruluşlar

MADDE 25- (1) Bu Yönetmelik hükümleri üst kuruluşlar hakkında kıyasen uygulanır.

Bu Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemler

MADDE 26- (1) Bakanlık, bu Yönetmeliğin uygulanması ile ilgili tereddütleri gidermeye, uygulamayı düzenlemeye ve bu Yönetmeliğin uygulanmasını sağlamak üzere her türlü alt düzenlemeyi yapmaya yetkilidir.

(2) Bu Yönetmelik kapsamındaki hususlara ilişkin iş ve işlemler Bakanlık bilişim sistemi üzerinden yapılabilir.

(3) Bakanlık bu Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemleri valilikler ve il müdürlükleri aracılığıyla yürütebilir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce spor kulüpleri tarafından kullanılan tasdike tabi defter, kayıt ve belgeler kalan sayfaları bitinceye kadar kullanılmaya devam olunur.

Yürürlük

MADDE 27- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 28- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gençlik ve Spor Bakanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız](#) – Resmi Gazete’ye Link

2022 Yıllı TÜRKAK Akreditasyon Kullanım creti/Payı Tebliği 2022/1

2022 Yıllı TÜRKAK Akreditasyon Kullanım creti/Payı
Tebliği 2022/1 Türk Akreditasyon Kurumunca
Uygulanacak Akreditasyon Kullanım creti/Payına Dair
Teb...

2022 Yıllı TÜRKAK Akreditasyon Kullanım creti/Payı Tebliği 2022/1

Tarih: 6 Eylül 2022

2022 Yıllı TÜRKAK Akreditasyon Kullanım creti/Payı Tebliği 2022/1

*Türk Akreditasyon Kurumunca Uygulanacak Akreditasyon Kullanım
creti/Payına Dair Tebliğ (TÜRKAK: 2022/1)*

06 Eylül 2022 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 31945

Türk Akreditasyon Kurumundan:

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı, Türk Akreditasyon Kurumu tarafından akredite edilen kuruluşların 2022 yılı için ödeyecekleri akreditasyon kullanım creti veya paylarını belirlemek ve bunların ödenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ, 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 638 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Akreditasyon kullanım ücret payları ve bildirimi

MADDE 3- (1) Türk Akreditasyon Kurumu tarafından akredite edilen kuruluşlar, akredite oldukları kapsamlarda yürüttükleri faaliyetleri dolayısıyla, 2022 yılı içinde elde ettikleri brüt gelirlerden (akredite kuruluşların Devlete ödediği vergi ve kesinti dâhil) 4 üncü maddede belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde akreditasyon kullanım ücretini/payını Türk Akreditasyon Kurumuna beyan etmekle ve ödemekle yükümlüdür.

(2) Yurt içinde faaliyet gösteren akredite kuruluşların tamamı, 2022 yılında akreditasyon kapsamında elde ettikleri brüt gelirlerini hesaplayıp, usul ve esasları Türk Akreditasyon Kurumu tarafından yıl sonunda, www.turkak.org.tr adresinde yayınlanan duyuruya uygun şekilde, 2023 yılı Mart ayı sonuna kadar Türk Akreditasyon Kurumuna bildirir.

(3) Yurt içinde faaliyet gösteren kuruluşların söz konusu bildirimlerini ispat eden mali belgeleri, 1/6/1989 tarihli ve [3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa](#) göre serbest muhasebeci mali müşavirler veya yeminli mali müşavirler ya da 10/12/2003 tarihli ve [5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun](#) 61 inci maddesinde sayılan genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe yetkilileri tarafından imzalanıp onaylanır. İmzalı onaylı örnekler e-türkak kurumsal hizmet portalına yüklenir ve ihtiyaç duyulması halinde TÜRKAİ'a gönderilmek üzere saklanır.

Akreditasyon kullanım ücreti/payı hesaplanması ve ödenmesi

MADDE 4- (1) Yurt içinde faaliyet gösteren akredite

kuruluşlardan;

a) Akredite oldukları kapsamlarda yürüttükleri faaliyetler dolayısıyla 2022 yılında elde ettikleri brüt gelirleri toplamı elli bin (50.000) Türk Lirası ve altında olanlar ile akreditasyon kapsamındaki faaliyetlerden herhangi bir gelir elde etmeyenler, gelirleri ile ilgili beyanda bulunur ancak akreditasyon kullanım ücreti/payı ödemez.

b) Akredite oldukları kapsamlarda yürüttükleri faaliyetler dolayısıyla 2022 yılı içinde elde ettikleri brüt gelirlerinin toplamı elli bin (50.000) Türk lirasının üzerinde olanlar, brüt gelirlerinin toplamı üzerinden binde altı (%0,6) oranında hesaplanacak ücreti/payı, izleyen yılın Mart ayı sonuna kadar Türk Akreditasyon Kurumunun bildireceği banka hesap numaralarına öder.

(2) Yurt dışında faaliyet gösteren akredite kuruluşlar ise, akreditasyon kullanımı ile ilgili herhangi bir bildirimde bulunmaz ve kullanım ücreti/payı ödemez.

(3) Yurt içinde faaliyet gösteren kuruluşların kullanım ücreti/payı ile ilgili bildirim yapmaması ya da hesaplanan ücret ve payı süresi içerisinde Türk Akreditasyon Kurumu hesaplarına yatırmaması halinde, kuruluş hakkında hem yasal takip işlemi hem de akreditasyonun askıya alınması işlemi başlatılır.

Yürürlük

MADDE 5- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 6- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Türk Akreditasyon Kurumu Yönetim Kurulu yürütür.

Gerçek Faydalancı Tanımının Açıklanmasına Yönelik Vergi Usul Kanunu Sirküleri 145

Gerçek Faydalancı Tanımı T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI Gelir İdaresi Başkanlığı VERGİ USUL KANUNU SİRKÜLERİ/145 Konusu: Gerçek Faydalancı Tanımını...

Gerçek Faydalancı Tanımının Açıklanmasına Yönelik Vergi Usul Kanunu Sirküleri 145

Tarih: 5 Eylül 2022

Gerçek Faydalancı Tanımı

T.C.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

VERGİ USUL KANUNU SİRKÜLERİ/145

Konusu: Gerçek Faydalancı Tanımının Açıklanması

Tarihi: 05.09.2022

Sayısı: VUK-145/2022-8

1. Giriş

Başkanlığımıza iletilen talepler doğrultusunda, [529 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin](#) 5 inci maddesi uyarınca gerçek faydalanıcının belirlenmesine ilişkin açıklamalar bu sirkülerin konusunu oluşturmaktadır.

2. Gerçek Faydalanıcının Belirlenmesi

529 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde de belirtildiği üzere gerçek faydalanıcı mutlaka gerçek kişi olmak zorundadır. Gerçek faydalanıcının belirlenmesinde aşağıdaki unsurlar bir bütün olarak dikkate alınarak tespit yapılır. Yine aynı Tebliğde açıklandığı şekilde gerçek faydalanıcı;

a) Tüzel kişiliğin yüzde yirmi beşi aşan hissesine sahip gerçek kişi ortakları,

b) Tüzel kişiliğin yüzde yirmi beşi aşan hissesine sahip gerçek kişi ortağının gerçek faydalanıcı olmadığından şüphelenilmesi ya da bu oranda hisseye sahip gerçek kişi ortak bulunmaması durumunda, tüzel kişiliği nihai olarak kontrolünde bulunduran gerçek kişi ya da kişileri,

c) (a) ve (b) kapsamında gerçek faydalanıcının tespit edilemediği durumlarda, en üst düzey icra yetkisine sahip gerçek kişi ya da kişileri

ifade eder.

Tüzel kişiliğin yüzde yirmi beşi aşan hissesine sahip gerçek kişiler, her halükarda bildirilmelidir. Bununla birlikte anılan Tebliğin (b) ve (c) bentleri kapsamında da gerçek faydalanıcının belirlenmesi halinde bu kişi veya kişilerin isimleri gerçek faydalanıcı bildirim formunda bildirilir. Söz konusu formun ilgili bölümlerinde gerçek faydalanıcı ile ilgili gerekli açıklamalar yapılır.

3. Doğrudan ve Dolaylı Kontrol

Bir gerçek kişi, tüzel kişiliği olan veya olmayan teşekkülü

doğrudan ya da dolaylı bir şekilde nihai olarak kontrolünde bulundurulabilir. Bir teşebbüste doğrudan ya da dolaylı olarak yüzde yirmi beşten fazla hissesi olmadığı halde farklı araçlarla nihai kontrole sahip kişiler de teşebbüsün yüzde yirmi beşi aşan hisse sahipleri ile birlikte gerçek faydalanıcı olarak kabul edilir.

Örneğin; yönetim ya da denetim kurulu üyelerinin çoğunluğunu atama, görevden alma, şirket adına verilen kararlarda sözleşme ya da aile bağları gibi farklı yollarla önemli ölçüde söz sahibi olan kişi veya kişilerin tüzel kişiliği olan veya olmayan teşekkül nihai olarak kontrol altında bulundurduğu kabul edilir. Gerçek Faydalanıcı Bildirim Formunun ilgili bölümlerinde buna ilişkin gerekli açıklamalar yapılır.

Örnek 1: A şirketinin %80 hissesine sahip olan bir B şirketinin %40 oranında hissedarı olan Y kişisi, A şirketinde $80 \times 40 = 32$ oranında dolaylı olarak pay sahipliği olması sebebiyle A şirketinin gerçek faydalanıcılarından birisidir.

Örnek 2: Şirketin kurucusu Z kişisi şirkette paylarını çocuklarına devretmiş; fakat yönetim kurulu başkanı olarak şirkette görev almaya devam etmektedir. Z kişisi, yönetimde yer alan kişilerin çoğunluğunu atama veya görevden alma konusunda yetkilidir. Bu durumda Z kişisi şirketin gerçek faydalanıcılarından birisidir.

4. En Üst Düzey İcra Yetkisine Sahip Kişiler

“En üst düzey icra yetkisi”ne sahip kişiler ifadesi ile; tüzel kişiliğin ticari faaliyetini temelden etkileyen stratejik kararlar alabilme yetkisine sahip gerçek kişi veya kişiler ile, günlük veya olağan işleri yürüten, yönetim kurulu başkanı, genel müdür, mali işler direktörü gibi üst düzey bir yönetim pozisyonu aracılığıyla icra kontrolünü elinde bulunduran gerçek kişi veya kişiler olarak anlaşılmalıdır.

Duyurulur.

Bekir BAYRAKDAR

Gelir İdaresi Başkanı

Orta Vadeli Program (2023-2025)'ın Onaylanması

Orta Vadeli Program (2023-2025)'ın Onaylanması Orta Vadeli Program (2023-2025)'ın Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6003) 04 Eylül 2022 Tarihli...

Orta Vadeli Program (2023-2025)'ın Onaylanması

Tarih: 4 Eylül 2022

Orta Vadeli Program (2023-2025)'ın Onaylanması

Orta Vadeli Program (2023-2025)'ın Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6003)

04 Eylül 2022 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 31943 (Mükerrer)

Karar Sayısı: 6003

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığınca hazırlanan ekli “Orta Vadeli Program (2023-2025)”ın onaylanmasına, [5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun](#) 16 ncı maddesi gereğince karar verilmiştir.

4 Eylül 2022

Recep Tayyip ERDOĞAN

CUMHURBAŞKANI

ORTA VADELİ PROGRAM (2023-2025)

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

I. DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİNDE GELİŞMELER

A. DÜNYA EKONOMİSİ

B. TÜRKİYE EKONOMİSİ

1. Büyüme

2. İstihdam3. Fiyat İstikrarı

4. Ödemeler Dengesi

5. Finansal İstikrar

6. Kamu Maliyesi

II. TEMEL AMAÇLAR

III. MAKROEKONOMİK HEDEFLER VE POLİTİKALAR

1. Büyüme

2. Yeşil Dönüşüm

3. İstihdam

4. Fiyat İstikrarı

5. Ödemeler Dengesi

6. Finansal İstikrar

7. Kamu Maliyesi

8. Merkezi Yönetim Bütçesi Ödenek Teklif Tavanları ve Bütçe Sürecine İlişkin Hususlar

Ek 1: Makroekonomi ve Kamu Mâliyesine İlişkin Temel Göstergeler ve Hedefler

EK 2: Merkezi Yönetim Bütçesi (2023-2025) Ödenek Teklif Tavanları

ORTA VADELİ PROGRAM

(2023-2025)

GİRİŞ

Merkezi yönetim bütçesinin hazırlanma sürecini başlatan Orta Vadeli Programı (OVP), makro politikaları, ilkeleri, hedef ve gösterge niteliğindeki temel ekonomik büyüklükleri, gelecek üç yıla ilişkin toplam gelir ve gider tahminlerini, bütçe dengesi ve borçlanma durumu ile kamu idarelerinin ödenek teklif tavanlarını içeren temel politika dokümanıdır.

Her sene Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığınca üç yıllık bir perspektif ile hazırlanan OVP, Cumhurbaşkanı Kararıyla resmileşmektedir. Program dönemi süresince, kamu kurumlarının bütçelerinin hazırlanmasında, yasal ve idari düzenlemelerin gerçekleştirilmesinde, karar alma ve uygulama süreçlerinde OVP’de yer verilen amaç ve önceliklerle tam uyum sağlanması esastır.

OVP’de küresel, bölgesel ve ulusal ekonomideki gelişmeler analiz edilmekte, bu analizler çerçevesinde belirlenen makroekonomik hedefler ile ekonomik ve sosyal alanlarda izlenecek politikalar kamuoyuyla paylaşılmaktadır. Bu yönüyle OVP, gerek kamu kesimi gerekse özel kesim için öngörülebilirliği artıran bir yol haritası niteliği taşımaktadır.

OVP (2023-2025), temel olarak On Birinci Kalkınma Planı esaslarını dikkate almaktadır. Uygulama dönemi itibarıyla Program aynı zamanda hazırlıkları başlatılan On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028) dönemine geçiş süreci için de önem arz etmektedir. Bununla birlikte program makroekonomik ve finansal istikrarı güçlendirmeyi, yüksek katma değerli üretimi teşvik etmeyi, cari işlemler dengesinde kalıcı iyileşmeyi sağlamayı, verimlilik artışları ve ihracat artışı ile birlikte enflasyonu düşürmeyi amaçlayan Türkiye Ekonomi Modeli ile uyumlu hazırlanmıştır.

OVP’de büyüme ve istihdam odaklı alanlarda izlenecek politikalar ve bu politikaları hayata geçirecek öncelikli tedbirler yer almaktadır. Programın ilk yılında uygulanacak politikalara ve somut tedbirlere ayrıntılı olarak 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programında yer verilecektir.

[Tamamı İçin Tıklayınız](#) – Resmi Gazete’ye Link

[2023-2025 Yıllarını Kapsayan Orta Vadeli Program İçin Tıklayınız](#) – Cumhurbaşkanlığına Link

Bağımsız Denetçilik Sınav İlanı – 12 Kasım 2022

12 Kasım 2022 tarihli Bağımsız Denetçilik Sınav İlanı
12 Kasım 2022 tarihinde Ankara, İstanbul ve İzmir’de
sabah ve öğleden sonra oturumu olacak şekilde...

Bağımsız Denetçilik Sınav İlanı – 12 Kasım 2022

Tarih: 2 Eylül 2022

12 Kasım 2022 tarihli Bağımsız Denetçilik Sınav İlanı

12 Kasım 2022 tarihinde Ankara, İstanbul ve İzmir’de sabah ve öğleden sonra oturumu olacak şekilde 2 oturumda yapılacak olan Bağımsız Denetçilik Sınav formatında aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

- Sınavın sabah oturumu 9.30, öğleden sonra 13.30’da başlayacaktır.
- Her oturumun süresi 60 dakika olarak yeniden belirlenmiştir.
- Daha önceki sınavlarda “Sermaye Piyasası, Bankacılık, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Mevzuatı” olarak uygulanan modülün ise
 - Sermaye Piyasası Mevzuatı,
 - Bankacılık Mevzuatı ve
 - Sigortacılık ve Özel Emeklilik Mevzuatı

olmak üzere 3 farklı modüle ayrılmasına karar verilmiştir.

Sınav İlanının tamamı için aşağıdaki sekmeyi tıklayınız.

12 Kasım 2022 tarihli Bağımsız Denetçilik Sınav İlanı için [tıklayınız](#)

Kaynak: Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu

Anayasa

Mahkemesinin

2019/17968 Başvuru Numaralı Kararı – Şirketin Vergi Yükümlülüğünün İhlalinden Doğan Vergi ve Cezanın Kanuni Temsilci Adına Tarhı Nedeniyle Mülkiyet Hakkının İhlal Edilmesi

Anayasa Mahkemesinin 2019/17968 Başvuru Numaralı Kararı Şirketin Vergi Yükümlülüğünün İhlalinden Doğan Vergi ve Cezanın Kanuni Temsilci Adına Tarhı Ne...

**Anayasa Mahkemesinin 2019/17968 Başvuru Numaralı Kararı –
Şirketin Vergi Yükümlülüğünün İhlalinden Doğan Vergi ve
Cezanın Kanuni Temsilci Adına Tarhı Nedeniyle Mülkiyet
Hakkının İhlal Edilmesi**

Tarih: 2 Eylül 2022

Anayasa Mahkemesinin 2019/17968 Başvuru Numaralı Kararı

*Şirketin Vergi Yükümlülüğünün İhlalinden Doğan Vergi ve
Cezanın Kanuni Temsilci Adına Tarhı Nedeniyle Mülkiyet
Hakkının İhlal Edilmesi*

26 Ağustos 2022 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 31935

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

TEVFİK AYHAN BAŞVURUSU

Başvuru Numarası: 2019/17968

Karar Tarihi: 29/6/2022

ÖZET:

Anayasa Mahkemesi Birinci Bölümü 29/6/2022 tarihinde, Tevfik Ayhan (B. No: 2019/17968) başvurusunda Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

Olaylar

Başvurucunun 27/6/2012 tarihinden sonraki dönemde yönetim kurulu başkanlığı yaptığı şirkete ait eğitim kurumları, öğrenci yurtları ve dershaneler 667 sayılı Olağanüstü Hâl Kanun Hükmünde Kararnamesi'nin 2. maddesiyle kapatılmış; kapatılan eğitim kurumları, öğrenci yurtları ve dershanelere ait olan taşınırılar ile her türlü mal varlığı, alacak ve haklar, belge ve evrak Hazineye bedelsiz olarak devredilmiştir. 670 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin (670 sayılı KHK) 5. maddesinin (3) numaralı fıkrasıyla, şirketin faaliyetleri sonlandırılarak ticari sicil kaydı resen terkin edilmiş ve bunların devralınan varlıkları dışındaki varlıkları da Hazineye bedelsiz olarak devredilmiş sayılmıştır. Sözü edilen düzenleme uyarınca şirketin tüzel kişiliği de terkin edilmiştir.

Şirketin 1/7/2014-30/6/2015 ve 1/7/2015-30/6/2016 özel hesap dönemlerine ilişkin işlemleri 8/12/2016 tarihli vergi inceleme raporlarıyla incelenmiştir. Söz konusu raporlarda tespit edilen vergi ve cezalar, şirketin tüzel kişiliğinin sona ermiş

olmasından dolayı kanuni temsilci sıfatıyla başvuru adına tarh edilmiştir

Başvuru tarafından açılan davalar Vergi Mahkemelerince kısmen reddedilmiş, kısmen de tarhiyatların iptaline karar verilmiştir. İstinaf istemleri bölge idare mahkemelerince esastan ve kesin olarak reddedilmiştir.

İddialar

Başvuru, olağanüstü hâl tedbirleri kapsamında kanun hükmünde kararnameyle kapatılan şirketin vergi yükümlülüklerinin ihlalden doğan vergi ve cezanın kanuni temsilci adına tarh edilmesi nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiğini iddia etmiştir.

Mahkemenin Değerlendirmesi

Verginin kanuniliği ilkesi, verginin mükellefinin kanunda açık bir biçimde düzenlenmesini gerektirir. Verginin mükellefine ilişkin hükümlerin belirli ve öngörülebilir olmaması verginin kanuniliği ilkesini ihlal eder. 670 sayılı KHK'nın 5. maddesinin (3) numaralı fıkrasında, kapatılan kurumların bağlı oldukları şirketlerin faaliyetleri sonlandırılarak ticari sicil kayıtları resen terkin edilmiş ise de şirketlerin tüzel kişiliğinin devam ettiği dönemdeki vergisel yükümlülüklerin ihlal edildiğinin tespiti hâlinde uygulanacak vergi ve cezaların kimin adına tarh edileceğine ilişkin bir hüküm yer almamaktadır.

Öte yandan vergi borcunun kanuni temsilci adına tarh edilmesini öngören bir düzenleme de [213 sayılı Vergi Usul Kanun](#)'un 10. maddesinde mevcut değildir. Şu hâlde 213 sayılı Kanun'un 10. maddesinin şirketin vergi borcunun başvuru adına tarh edilmesine kanuni dayanak teşkil ettiği söylenemeyecektir.

Bununla birlikte somut olaydaki kararlarda atıf yapılmamış olsa bile Danıştay kararlarında 5520 sayılı Kurumlar Vergisi

Kanunu'nun 17. maddesine 5904 sayılı Kanun'un 6. maddesiyle eklenen (9) numaralı fıkrasının da tartışıldığı görülmektedir. Sözü edilen fıkra tasfiye edilerek tüzel kişiliği ticaret sicilinden silinmiş olan mükelleflerin tasfiye öncesi döneme ilişkin olarak salınacak her türlü vergi tarhiyatı ve kesilecek cezaların kanuni temsilcilerden herhangi biri adına yapılacağı belirtilmiştir. Danıştay Üçüncü Dairesinin yorumuna göre bu kural uyarınca kanuni temsilci adına tarhiyat yapılabilmesi için tüzel kişiliğin tasfiye edilerek ticaret sicilinden silinmiş olması gerekir. 670 sayılı KHK'nın 5. maddesinin (3) numaralı fıkrasıyla ticaret sicilinden terkin edilen şirketler tasfiye edilmiş olmadığından bunların tasfiye öncesi döneme ilişkin vergi borçlarının kanuni temsilcileri adına tarh edilmesi mümkün değildir.

Buna karşılık Danıştay Dördüncü Dairesi ise söz konusu fıkranın tasfiye dışındaki yöntemlerle tüzel kişiliğin sona ermiş olması hâlinde de uygulanabileceğini belirtmektedir. Bu bağlamda 670 sayılı KHK'nın 5. maddesinin (3) numaralı fıkrasıyla ticaret sicilinden terkin edilen şirketlerin tüzel kişiliğinin sona erdiği tarihten önceki dönemdeki vergisel yükümlülüklerinin ihlalinden doğan vergi ve cezalara da tatbik edilebileceğini kabul etmektedir.

Danıştayın iki dairesi arasında ortaya çıkan bu görüş ayrılığı, ülke içinde iki farklı uygulamanın ortaya çıkması sonucunu doğurmuştur. Bu çerçevede coğrafi olarak Danıştay Dördüncü Dairesinin görev alanında bulunan yerlerdeki kişiler aleyhine 5520 sayılı Kanun'un 17. maddesinin (9) numaralı fıkrası uyarınca yapılan tarhiyatlar hukuka uygun bulunurken Danıştay Üçüncü Dairesinin görev alanına giren bölgelerdeki kişiler aleyhine yapılan tarhiyatlar iptal edilmektedir.

Öte yandan bahsi geçen fıkranın yeni uygulanmaya başlanan bir kanun hükmü olduğu da söylenemez. Anılan maddenin başvuruyla ilgili yargısal sürecin kesinleştiği tarih itibarıyla yaklaşık on yıllık bir uygulamasının olduğu görülmektedir. On yıllık süre, söz konusu maddenin yorumuna ilişkin içtihadın

yerleşmesi ve yeknesaklık kazanması bakımından yeterli uzunluktadır. Bu süre zarfında kanunun yorumunda yeknesaklığın sağlanamamış olması, Dairelerin görev sahasına bağlı olarak farklı kararların verilmesi sonucunu doğurmaktadır.

Nitekim 7103 sayılı Kanun'la 213 sayılı Kanun'un 10. maddesine eklenen altıncı fıkrayla bu tartışmalara son verilmiş ve tasfiye dışındaki nedenlerle tüzel kişilikleri sona eren şirketlerin tüzel kişiliğinin sona ermesinden önceki döneme ilişkin vergi ve cezalarının kanuni temsilciler adına tarh edilmesine imkân sağlanmıştır. Ancak 213 sayılı Kanun'un 10. maddesine eklenen söz konusu fıkra 21/3/2018 tarihinde yürürlüğe girmiş olup bu tarihten önceki işlemlere uygulanması hukuk devleti ilkesi uyarınca mümkün değildir. Şu hâlde 7103 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 21/3/2018 tarihinden önceki dönemde kanuni temsilci adına tarhiyat yapıp yapılmayacağı yönünden bir belirsizliğin bulunduğu kanun koyucu tarafından da kabul edilmiştir.

Aynı kanun hükmüne ilişkin iki farklı yorumun yürürlükte bulunması ve bu yorumlardan birine geçerlilik sağlayacak şekilde içtihadın birleştirilememesi hukuk kurallarının muhataplarının davranışlarına yön verme kapasitesini ve dolayısıyla öngörülebilirliğini zayıflatmaktadır. Kanuni temsilci adına tarhiyat yapıp yapılamayacağı meselesiyle ilgili olarak bir kesinliğin ve belirliliğin bulunmaması, kişilerin hangi kararı esas alarak geleceğe yönelik iş ve işlemlerini planlayacakları, bu planlar çerçevesinde davranışlarını yönlendirecekleri hususunda belirsizliklerin oluşmasına neden olmaktadır. Bu durum hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkelerine ters düşmekte, bireylerin yargı sistemine ve mahkeme kararlarına güvenini de sarsmaktadır.

Sonuç olarak tasfiye dışındaki usullerle tüzel kişiliği sona eren şirketlerin tasfiyeden önceki borçlarının kanuni temsilci adına tarh edilip edilemeyeceği konusunda -olay tarihinde- farklı içtihatların bulunması ve 5520 sayılı Kanun'un 17. maddesinin (9) numaralı fıkrasının yürürlüğe girmesinin

zerinden uzun süre geçmesine rağmen ilgili hükmün yorumunda yeknesaklığın sağlanamaması nedeniyle hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkeleri zedelenmiştir. Bu durumda vergilendirme suretiyle mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin belirlilik ve öngörülebilirlik kriterlerini taşıyan bir kanuna dayanmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anayasa Mahkemesi açıklanan gerekçelerle mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

Bu basın duyurusu Genel Sekreterlik tarafından kamuoyunu bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup bağlayıcı değildir. (T.C. Anayasa Mahkemesi Başkanlığı)

Başkan	:	Hasan Tahsin GÖKCAN
Üyeler	:	Muammer TOPAL
		Yusuf şevki HAKYEMEZ
		Selahaddin MENTEş
		İrfan FİDAN
Raportör	:	Ayhan KILIÇ
Başvurucu	:	Tevfik AYHAN

I. BAşVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, olağanüstü hâl tedbirleri kapsamında kanun hükmünde kararnameyle kapatılan şirketin vergi yükümlülüklerinin ihlalinden doğan vergi . ve cezanın kanuni temsilci adına tarh edilmesi nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAşVURU SÜRECİ

2. Başvuru 20/5/2019 tarihinde yapılmıştır.

3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.

4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin

Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

5. Bölüm Başkanı tarafından, başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir. 2020/16362, 2020/16363 ve 2020/16365 numaralı başvurular incelenen başvuru ile birleştirilmiştir.

6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü bildirmiştir.

7. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı beyanda bulunmuştur

III. OLAY VE OLGULAR

8. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

9. Başvurucu 1960 doğumlu olup Tekirdağ'da ikamet etmektedir.

10. Başvurucu 27/6/2012 ve 10/9/2015 tarihlerinde Özel Ergene Eğitim Hizmetleri Basın Yayın Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin (Şirket) Yönetim Kurulunun başkanlığına seçilmiştir. Olay tarihinde Şirkete ait ilkokul, ortaokul, öğrenci yurtları ile dersaneler mevcuttur.

11. Çorlu Cumhuriyet Başsavcılığının yürüttüğü bir soruşturma kapsamında Şirketin işyerinde 20/8/2015 tarihinde arama yapılmış, ele geçirilen bazı belgeler incelenmek üzere vergi idaresine gönderilmiştir.

12. Çorlu Sulh Ceza Hâkimliğinin 17/3/2016 tarihli Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edilen 10/3/2016 tarihli kararıyla H.A.S., Şirkete kayyım olarak atanmıştır.

13. Türkiye 15 Temmuz 2016 gecesi silahlı bir darbe teşebbüsüyle karşı karşıya kalmış ve Bakanlar Kurulu tarafından ülke genelinde 21/7/2016 tarihinden itibaren doksan gün süreyle olağanüstü hâl (OHAL) ilan edilmesine karar verilmiştir. OHAL 19/7/2018 tarihinde son bulmuştur. Darbe

teşebbüsüne ilişkin süreç, OHAL ilanı, OHAL döneminin gerektirdiği tedbirlere ilişkin detaylı açıklamalar Anayasa Mahkemesinin *Aydın Yavuz ve diğerleri* ([GK], B. No: 2016/22169, 20/6/2017, §§ 12-20, 47-66) kararında yer almaktadır.

14. OHAL tedbirleri kapsamında çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerle, terör örgütleriyle bağlantılı görülen eğitim kurumları, öğrenci yurtları ve dershanelerin faaliyetlerine son verilmiştir. Bu çerçevede 22/7/2016 tarihli ve 667 sayılı Olağanüstü Hâl Kanun Hükmünde Kararnamesi'nin (667 sayılı KHK) 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendiyle Şirkete ait eğitim kurumları, öğrenci yurtları ve dershaneler kapatılmıştır. Aynı maddenin (2) numaralı fıkrası uyarınca, kapatılan eğitim kurumları, öğrenci yurtları ve dershanelere ait olan taşınırılar ile her türlü mal varlığı, alacak ve haklar, belge ve evrak Hazineye bedelsiz olarak devredilmiştir.

15. Şirkete ait işletmelerin kapatılmasından sonra Çorlu Sulh Ceza Hâkimliğinin 23/7/2016 tarihli kararıyla H.A.S.nin kayımlık görevi de kaldırılmıştır.

16. 15/8/2016 tarihli ve 670 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin (670 sayılı KHK) 5. maddesinin (3) numaralı fıkrasıyla, Özel Ergene Eğitim Kurumlarının bağlı olduğu Şirketin faaliyetleri sonlandırılarak ticari sicil kaydı resen terkin edilmiş ve bunların devralınan varlıkları dışındaki varlıkları da Hazineye bedelsiz olarak devredilmiş sayılmıştır. Sözü edilen düzenleme uyarınca Şirketin tüzel kişiliği 19/9/2016 tarihi itibarıyla terkin edilmiştir.

17. Şirketin 1/7/2014-30/6/2015 ve 1/7/2015-30/6/2016 özel hesap dönemlerine ilişkin işlemleri 8/12/2016 tarihli vergi inceleme raporlarıyla incelenmiştir. Vergi inceleme raporlarına göre Şirket, dönem başında Millî Eğitim İl Müdürlüğüne bildirdiği ders saati ücreti ile yıllık okul ve

yurt ücreti tarifesi uyarınca tahsil etmesi gereken brüt ücretten yüksek oranda indirim yapmıştır. Raporlarda, Şirketin bu suretle hasılatının bir kısmını beyan dışı bıraktığı belirtilmiştir. 1/7/2014-30/6/2015 dönemine ilişkin raporda ayrıca Şirketin kasasında günlük ihtiyacından fazla para bulundurması ve ortaklara kullandırılan para için faiz hesaplanmaması suretiyle örtülü kazanç dağıtımı yaptığı ifade edilmiştir. 1/7/2015-30/6/2016 dönemine ilişkin olarak ise Şirketin aktifine kayıtlı gayrimenkullerin satışından elde ettiği geliri eksik beyan ettiği tespit edilmiştir. Beyan dışı bırakılan tutarların ilgili dönem kurumlar vergisi beyanlarına eklenmesi suretiyle tespit edilen fark üzerinden vergi ziyai cezalı kurumlar vergisi tarh edilmesi, eksik beyan edilen tapu harcının vergi ziyai cezalı olarak tarh edilmesi, ayrıca fatura düzenlenmemesi ve ödemelerin banka aracılığıyla yapıldığının belgelendirilmemesi nedeniyle özel usulsüzlük cezası uygulanması önerilmiştir. Bununla birlikte Şirketin tüzel kişiliğinin ortadan kalkmış olması sebebiyle tarhiyatın kanuni temsilciler adına yapılması gerektiği ifade edilmiştir.

18. Şirketin beyan dışı bıraktığı 63.668,94 TL tapu harcı 15.917,24 TL vergi ziyai cezasıyla birlikte 6/3/2017 tarihli ihbarnameyle başvuru adına tarh edilmiştir. Ayrıca 1/7/2014-30/6/2015 dönemi için toplam 64.986,42 TL, 1/7/2015-30/6/2016 dönemi için ise toplam 117.870 TL özel usulsüzlük cezası için başvuru adına aynı tarihli ihbarnameler düzenlenmiştir. Beyan dışı bırakılan kurumlar vergisi için de başvuru adına ihbarnameler düzenlenmiş ise de söz konusu tarhiyat, eldeki başvurunun konusu dışındadır.

19. Başvuru 18/4/2017 tarihinde Tekirdağ Vergi Mahkemesinde (Vergi Mahkemesi) üç ayrı dava açmıştır. Dava dilekçelerinde 670 sayılı KHK'nın 5. maddesinde, elkonulan şirketlerin kamuya olan borçlarının öncelikle şirketin kendi mal varlığından tahsil edilmesinin hükme bağlandığını belirtmiştir. İhbarnamelerin içeriğindeki vergi ve cezaların mükellefinin Şirket olduğunu ifade ettiği dava dilekçelerinde vergi

alacağının Şirketin mal varlığının tasfiyesi için oluşturulan komisyon nezdinde takip edilmesi gerektiğini iddia etmiştir. Dava dilekçesinde ayrıca adına tarhiyat yapılmasının vergilendirme hatası teşkil ettiğini, Şirketin elkonulan emvalinin borcu karşılamaya fazlasıyla yeterli olduğunu ileri sürmüştür.

20. Vergi idaresinin savunma yazısında 670 sayılı KHK'nın 5. maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca Şirketin tüzel kişiliğinin terkin edildiği hatırlatılmış, Gelir İdaresi Başkanlığının 670 sayılı KHK ile ilgili iç genelgesine atıfta bulunularak tüzel kişiliği sona eren Şirketin vergi borçlarına ilişkin her türlü tarhiyatın kanuni temsilciler adına yapılması gerektiği ifade edilmiştir.

21. Vergi Mahkemesi özel usulsüzlük cezalarına ilişkin davaları 28/2/2018 tarihinde, tapu harcına ilişkin davayı ise 1/3/2018 tarihinde karara bağlamıştır. Kararlarda, dava konusu vergi ve cezalar kısmen iptal edilmiş; kısmen de davaların reddine hükmedilmiştir. Kararların gerekçesinde tarhiyatın başvuru adına yapılmış olmasının hukuka uygun olup olmadığı incelenirken 670 sayılı KHK'nın 5. maddesinin (3) numaralı fıkrasına değinilerek tüzel kişiliği sona erdirilen Şirketin vergi borcunun kanuni temsilci adına tarh edilmesinin hukuka uygun olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

22. Başvurucu bu kararlara karşı istinaf yoluna müracaat etmiştir. İstinaf dilekçelerinde şirketin vergilendirme işlemlerinin tasfiyeden önce tamamlanması gerektiğini, tasfiyenin tamamlanmasından sonra şirket adına tarhiyat yapılamayacağı gibi kanuni temsilciler adına tarhiyat yapılmasının mümkün olmadığını ifade etmiş; mükellefin kanun hükmünde kararname ve genelge ile belirlenmesinin Anayasa'nın 73. maddesine aykırı olduğunu ileri sürmüştür.

23. Özel usulsüzlük cezalarına ilişkin kararlara yönelik istinaf istemi İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 4. Vergi Dava Dairesinin 14/3/2019 tarihli, tapu harcına ilişkin karara

yönelik istinaf istemi ise İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 5. Vergi Dava Dairesinin 19/3/2018 tarihli kararlarıyla esastan ve kesin olarak reddedilmiştir. Nihai kararlar 7/5/2019 ve 21/5/2019 tarihlerinde başvurucuya tebliğ edilmiştir.

[Tamamı İçin Tıklayınız](#) (Word)

Anayasa Mahkemesinin 2019/40353 Başvuru Numaralı Kararı – Vergiyi Doğuran İşlemin Vergi İstisnası Kapsamında Olduğunu Tevsik Eden Belgenin İptali

Anayasa Mahkemesinin 2019/40353 Başvuru Numaralı Kararı Vergiyi Doğuran İşlemin Vergi İstisnası Kapsamında Olduğunu Tevsik Eden Belgenin İptali 02 Eyl...

**Anayasa Mahkemesinin 2019/40353 Başvuru Numaralı Kararı –
Vergiyi Doğuran İşlemin Vergi İstisnası Kapsamında Olduğunu
Tevsik Eden Belgenin İptali**

Tarih: 2 Eylül 2022

Anayasa Mahkemesinin 2019/40353 Başvuru Numaralı Kararı

Vergiyi Doğuran İşlemin Vergi İstisnası Kapsamında Olduğunu Tevsik Eden Belgenin İptali

02 Eylül 2022 Tarihli Resmi Gazete

Sayı: 31941

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

..... İNŞAAT TURİZM ENERJİ ÜRETİMİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ VE KANIK İNŞAAT LİMİTED ŞİRKETİ BAŞVURUSU

Başvuru Numarası: 2019/40353

Karar Tarihi: 28/6/2022

Başkan	:	Kadir ÖZKAYA
Üyeler	:	Engin YILDIRIM
		Rıdvan GÜLEÇ
		Yıldız SEFERİNOĞLU
		Kenan YAŞAR
Raportör	:	Ayhan KILIÇ
Başvurucular	:	1. Çolakoğlu İnşaat Turizm Enerji Üretimi Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi
		2. Kanık İnşaat Limited Şirketi
Başvurucular Vekili	:	Av. Sevgi DEMİRTAŞ

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, vergiyi doğuran işlemin vergi istisnası kapsamında

olduğunu tevsik eden belgenin iptali nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 11/12/2019 tarihinde yapılmıştır. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

3. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına gönderilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

4. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

5. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 8. Bölge Müdürlüğü (DSİ) tarafından “*Ağrı Ovası yazıcı sulaması 2. kısım inşaatı*” işi için ihale açılmıştır. Başvurucu Şirketlerden oluşan iş ortaklığı ihaleye teklif sunmuştur. Açık ihale usulüyle yapılan ve yabancı istekliye de açık olan ihaleye yabancı bir firmanın da dâhil olduğu H.Ö.-Ü. Construction Company İş Ortaklığı da teklif vermiştir. 28/2/2018 tarihinde yapılan ihale, başvurucu Şirketlerden müteşekkil iş ortaklığının üzerinde kalmıştır.

6. Başvurucular 18/5/2018 tarihinde Ekonomi Bakanlığına müracaat ederek 18/5/2017 tarihli ve 30070 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2017/4 sayılı İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Tebliğ’in (İhracat Tebliği) 6. maddesinin (3) numaralı fıkrasının (a-1) bendi uyarınca vergi, resim ve harç istisna belgesi (istisna belgesi) verilmesini talep etmiştir. Eksik belgeleri tamamlaması istenen başvurucular 21/5/2018 tarihinde bir kez daha müracaatta bulunmuştur. Ekonomi Bakanlığının 21/5/2018 tarihli işlemiyle başvuruculara istisna belgesi verilmiştir.

7. Başvurucuların üzerinde kalan ihale, istisna belgesinin verilmesi üzerine 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun ek 2. maddesi uyarınca damga vergisinden, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun ek 1. maddesinin (4) numaralı fıkrası uyarınca da harçtan müstesna hâle gelmiştir.

8. DSİ tarafından Ekonomi Bakanlığına gönderilen 22/5/2018 tarihli yazıda, H.Ö.-Ü. Construction Company İş Ortaklığının teklifinin belge eksikliği sebebiyle değerlendirme dışı bırakıldığı belirtilmiştir. Bunun üzerine Ekonomi Bakanlığı 21/5/2018 tarihli istisna belgesini iptal etmiş ve durumu 30/5/2018 tarihli yazıyla başvuruculara bildirmiştir.

9. İstisna belgesinin iptalinden sonra -başvurucuların iddiasına göre- başvurucular adına 424.446,77 TL damga vergisi, 254.757,61 TL harç ile bunların yüzde ellisi oranında vergi ziyai cezası tarh edilmiştir.

10. Başvurucular, istisna belgesinin geri alınmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle 23/7/2018 tarihinde Ankara 13. İdare Mahkemesinde (İdare Mahkemesi) dava açmıştır. İdare Mahkemesi 2/8/2018 tarihinde görevsizlik kararı vererek dava dosyasının Ankara Vergi Mahkemesine gönderilmesine hükmetmiştir. Dosyanın gönderildiği Ankara 3. Vergi Mahkemesi (Vergi Mahkemesi) 8/11/2018 tarihinde, eksiklik bulunduğu gerekçesiyle dava dilekçesinin reddine karar vermiştir.

11. Başvurucular 20/11/2018 tarihinde dava dilekçesini yenilemiştir. Yenilenen dava dilekçesinde başvurucular, istisna belgesi verilmesinin koşullarının oluştuğunu, nitekim bunun idarece tespit edilerek istisna belgesinin düzenlendiğini belirtmiş; şartları oluştuğu belirlenerek verilen istisna belgesinin geri alınmasının hukuka aykırı olduğunu ileri sürmüştür.

12. Davalı Ticaret Bakanlığının savunma yazısında, 488 sayılı Kanun'un ek 2. maddesi ile 492 sayılı Kanun'un ek 1. maddesinde istisnanın ancak ihalenin yabancı firmalara açık

olması ve yabancı bir firma tarafından ihaleye teklif verilmesi şartına bağlandığı belirtilmiştir. Savunma yazısında, H.Ö.-Ü. Construction Company İş Ortaklığının teklifinin değerlendirmeye alınmaması sebebiyle yabancı firmanın teklif sunması şartının gerçekleşmediği vurgulanmış, dolayısıyla 488 sayılı Kanun'un ek 2. maddesi ile 492 sayılı Kanun'un ek 1. maddesindeki istisnanın uygulanmasının mümkün olmadığı ifade edilmiştir.

13. Vergi Mahkemesi 11/3/2019 tarihinde davayı reddetmiştir. Kararın gerekçesinde 488 sayılı Kanun'un ek 2. maddesi ile 492 sayılı Kanun'un ek 1. maddesindeki istisnayla amaçlananın döviz kazandırıcı faaliyetlerin teşvik edilmesi olduğu belirtilmiş, döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerin ise Kanun'da sayılan kamu yatırımlarından uluslararası ihaleye çıkarılanların ihalesini kazanan firmaların faaliyetleri olarak sıralandığı ifade edilmiştir. Kararda, gerçekleşen bir ihalenin uluslararası ihale olarak tanımlanabilmesi için yabancı firmalarca ihaleye katılma yeterliliğini haiz, geçerli ve değerlendirmeye alınabilecek nitelikte bir teklif sunulması gerektiği vurgulanmıştır. İhaleye katılan tek yabancı istekli olan H.Ö.-Ü. Construction Company İş Ortaklığının teklifinin hiç değerlendirmeye alınmadığına işaret eden Vergi Mahkemesi, başvuruculara verilen istisna belgesinin geri alınmasının hukuka uygun olduğunu açıklamıştır.

14. Başvurucular bu karara karşı istinaf yoluna başvurmuştur. Ankara Bölge İdare Mahkemesi 4. Vergi Dava Dairesi 10/10/2019 tarihinde istinaf istemini esastan ve kesin olarak reddetmiştir. Nihai karar 11/11/2019 tarihinde başvuruculara tebliğ edilmiştir.

15. Anayasa Mahkemesi 24/12/2020 tarihli ve E.2020/15, K.2020/78 sayılı kararıyla 488 sayılı Kanun'un ek 2. maddesinin (4) numaralı fıkrasında yer alan "...ve yabancı firmalarca da teklif verilen..." ibaresi ile 492 sayılı Kanun'un ek 1. maddesinin (4) numaralı fıkrasında yer alan "...ve yabancı firmalarca da teklif verilen..." ibaresini Anayasa'nın 13., 48.

ve 73. maddelerine aykırı bularak iptal etmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

“...

7. İtiraz konusu ibarelerin de yer aldığı kurallarda, uluslararası ihalenin, kamu kurum ve kuruluşları tarafından yerli ve yabancı firmaların ayrı ayrı veya birlikte iştirakine açık olarak çıkılan ve yabancı firmalarca da teklif verilen ihale olduğu hükme bağlanmıştır. Bir ihalenin, kurallarda yer alan şartları taşıyarak uluslararası ihale niteliğine sahip olması, ihaleyi kazanan yüklenicinin ihale konusu işle ilgili faaliyetlerinin döviz kazandırıcı faaliyet olarak kabul edilmesini ve bu suretle damga vergisi ve harç istisnasından yararlanabilmesini sağlamaktadır. Kurallarda uluslararası nitelikteki kamu ihaleleri yönünden ihalelere katılımı ve sözleşme şartlarını etkileyen önemli bir unsur olan vergi ve harç istisnasının şartı düzenlenmektedir. Bu nedenle kuralların sözleşme özgürlüğünü sınırladığı anlaşılmaktadır.

...

9. ... Anayasa'nın 13. maddesi hak ve özgürlüklerin ancak kanunla sınırlanabileceğini temel bir kural olarak benimsemiştir. Bu çerçevede sözleşme özgürlüğüne yapılan sınırlamalarda dikkate alınacak öncelikli ölçüt, sınırlamanın kanunla yapılmasıdır. Ancak Anayasa Mahkemesinin sıkça vurguladığı gibi temel hakları sınırlayan kanunun şeklen var olması yeterli olmayıp yasal kuralların keyfîliğe izin vermeyecek şekilde belirli, ulaşılabilir ve öngörülebilir düzenlemeler niteliğinde olması gerekir.
10. Esasen temel hakları sınırlayan kanunun bu niteliklere sahip olması, Anayasa'nın 2. maddesinde güvenceye alınan hukuk devleti ilkesinin de bir gereğidir. Hukuk

devletinin temel unsurlarından olan hukuki belirlilik ilkesi uyarınca kanuni düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuyla yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır, uygulanabilir ve nesnel olması, ayrıca kamu otoritelerinin keyfî uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi gerekir. Kanunda bulunması gereken bu nitelikler hukuki güvenliğin sağlanması bakımından da zorunludur. Zira bu ilke hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar (AYM, E.2015/41, K.2017/98, 4/5/2017, §§ 153, 154). Dolayısıyla Anayasa'nın 13. maddesinde sınırlama ölçütü olarak belirtilen kanunilik, Anayasa'nın 2. maddesinde güvenceye alınan hukuk devleti ilkesi ışığında yorumlanmalıdır.

11. Anayasa'nın 73. maddesinin üçüncü fıkrasında 'Vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır' denilmek suretiyle verginin kanuniliği ilkesi benimsenmiştir. Verginin kanuniliği ilkesi, takdire dayalı keyfî uygulamaları önleyecek sınırlamaların kanunda yer almasını gerektirmekte ve vergi yükümlülüğüne ilişkin düzenlemelerin konulması, değiştirilmesi veya kaldırılmasının kanun ile yapılmasını zorunlu kılmaktadır.
12. Verginin kanuniliği ilkesi vergilendirmeye ilişkin istisna ve muafiyetleri de kapsamaktadır (AYM, E.2016/1, K.2017/81, 29/3/2017, § 5). Bazı ekonomik, sosyal veya mali politikaların gerçekleşmesini sağlamak amacıyla, anayasal ilkelere bağlı kalmak koşuluyla mali yükümlülüklerin kaldırılması konusunda takdir yetkisi bulunan kanun koyucunun bu yetkisini birtakım kişi veya kişi gruplarına muafiyet tesis etmek veya verginin konusuna giren bir unsuru vergiden istisna tutmak yoluyla kullanması durumunda da, muafiyet veya istisna

tanınan konuların, şartların ve mali yükümlölük çeşitlerinin kanunilik ilkesi gereği kanunla düzenlenmesi gerekmektedir.

13. Vergilemede belirlilik ilkesi ise, vergi yükümlölüğünün hem kişiler hem de idare yönünden belirli ve kesin olmasını, kanun metinlerinin, ilgili kişilerin mevcut şartlar altında belirli bir işlemin ne tür sonuçlar doğurabileceğini makul bir düzeyde öngörmelerini mümkün kılacak şekilde düzenlenmesini gerektirir. Buna göre matrah, tarh ve tahsil zamanı ve yöntemi, verginin tarh ve tahsiline yetkili idare ile muafiyet ve istisna hükümleri gibi vergi ve benzeri diğer kamu alacaklarının esaslı unsurlarına ilişkin düzenlemeler makul bir düzeyde öngörülebilir nitelikte olmalıdır (AYM, E.2019/53, K.2019/75, 19/9/2019, § 14, E.2014/72, K.2014/141, 11/9/2014).
14. İtiraz konusu kuralların yer aldığı 488 sayılı Kanun'un ek 2. maddesinde, döviz kazandırıcı faaliyetlerde damga vergisi istisnası; 492 sayılı Kanun'un ek 1. maddesinde ise, döviz kazandırıcı faaliyetlerde harç istisnasına ilişkin düzenlemeler yer almaktadır. 488 sayılı Kanun'un ek 2. maddesi ile 492 sayılı Kanun'un ek 1. maddesinde, döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin işlemlerin ve düzenlenen kâğıtların damga vergisinden ve harçlardan müstesna olduğu belirtilmiştir. Her iki maddede yer alan itiraz konusu kurallar aynı amaçla ihdas edilmiştir.
15. 488 sayılı Kanun'un ek 2. maddesi ile 492 sayılı Kanun'un ek 1. maddesinde döviz kazandırıcı faaliyetler, ihracat işlemleri ve diğer döviz kazandırıcı faaliyetler olarak ikiye ayrılmıştır.
16. Söz konusu maddelerin (1) numaralı fıkralarında, madde metninde sayılan ihracata ilişkin işlemler ile düzenlenen kâğıtların damga vergisinden ve harçlardan müstesna olduğu kuralına yer verilmiştir. Anılan maddelerin (2) numaralı fıkralarında ise, vergi, resim, harç istisnası belgesine bağlanan diğer döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin işlemler nedeniyle,

belgenin geçerlilik süresi içerisinde belgede yer alan tutarla sınırlı olmak kaydıyla, düzenlenen kâğıtların ve yapılan işlemlerin damga vergisinden ve harçlardan müstesna olduğu düzenlenmiş ve devamında on sekiz bent hâlinde diğer döviz kazandırıcı faaliyetler sayılmıştır.

17. Diğer döviz kazandırıcı faaliyetlerin bir kısmını 488 sayılı Kanun'un ek 2. maddesi ile 492 sayılı Kanun'un ek 1. maddesinin (2) numaralı fıkralarının (a), (e), (j) ve (l) bentlerinde yer alan ve kamu kurum ve kuruluşları tarafından uluslararası ihaleye konu edilen faaliyetler oluşturmaktadır.
18. Buna göre anılan bentlerde yer alan faaliyetlerin döviz kazandırıcı faaliyet kapsamında kabul edilmesi için, vergi, resim, harç istisnası belgesine bağlanmış ve ilgili bentlerde yer alan diğer şartların gerçekleşmiş olmasının yanı sıra bu faaliyetlere ilişkin olarak kamu kurum ve kuruluşları tarafından uluslararası ihaleye çıkılmış olması da gerekmektedir. Uluslararası ihalenin tanımı ise, 488 sayılı Kanun'un ek 2. maddesinin ve 492 sayılı Kanun'un ek 1. maddesinin itiraz konusu ibarelerin de yer aldığı (4) numaralı fıkralarında yapılmıştır. Bu tanım uyarınca uluslararası ihale, kamu kurum ve kuruluşları tarafından yerli ve yabancı firmaların ayrı ayrı veya birlikte iştirakine açık olarak çıkılan ve yabancı firmalarca da teklif verilen ihaledir.
19. Buna göre bir ihalenin uluslararası ihale kabul edilebilmesi için yerli ve yabancı firmaların ayrı ayrı veya birlikte iştirakine açık olması ve yabancı firmalarca teklif verilmesi gerekmektedir. Bir başka deyişle, ihaleyi kazanan yüklenicinin damga vergisi ve harç istisnasından yararlanabilmesi için ihale şartnamesinde ihalenin, yerli ve yabancı katılımcılara açık olduğuna ilişkin bir ibarenin bulunması yeterli değildir. Ayrıca bu ihaleye yabancı firmaların katılmış ve bu firmalar tarafından teklif verilmiş olması gerekmektedir. Bununla birlikte ihale şartnamesinde

ihalenin yerli ve yabancı katılımcılara açık olduğunun belirtilmesi, bu ihaleye yabancı istekliler tarafından teklif verileceği anlamına gelmemekte olup bu ihalelerde her zaman için yabancı istekliler tarafından teklif verilmemesi ihtimali bulunmaktadır.

20. Bunun yanı sıra kamu hukukuna tâbi olan veya kamunun denetimi altında bulunan veyahut kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları ihalelerde uygulanacak esas ve usuller ile ihale süreci 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda düzenlenmiştir. İhale yapacak olan idare, anılan Kanun uyarınca ihale öncesi hazırlık sürecinde tamamlanması gereken işlemler ile birlikte ihale şartnamelerini de içeren ihale dokümanını hazırladıktan sonra ihaleyi ilan eder. İhalenin ilanının ardından, ihale dokümanı alan ve şartnamede belirtilen yeterlik şartlarını haiz kişiler tekliflerini idareye sunarlar. İdarece isteklilerin tekliflerinin değerlendirilmesi ve karara bağlanması ile ihale kararının ihale yetkilisi tarafından onaylanmasının ardından sözleşme aşamasına geçilir.
21. Buna göre ihale şartnamesinde belirtilen yeterlik şartlarını taşıyan ve ihaleye teklif veren istekliler, idareye tekliflerini sunma aşamasında ihaleye teklif sunan diğer katılımcıların kimler olduğunu ve yabancı firmalarca teklif verilip verilmediğini, dolayısıyla ihalenin uluslararası ihale kapsamında kabul edilip edilmeyeceğini bilmemektedirler. Bu durumda ihale uhdesinde kalan katılımcının, ihale süreci tamamlanana kadar ihaleden kaynaklanan damga vergisi ve harç istisnasından yararlanıp yararlanamayacağını öngöremeyeceği açıktır.
22. Yukarıda belirtildiği üzere vergilendirmede genel kural, kanunla belirlenmiş konu ve kişilerden vergi, resim ve harç alınması olmakla birlikte kanun koyucu, kimi durumlarda vergi kapsamına alınan konuyu vergi dışında bırakabilmektedir. Ancak bunu yaparken vergilendirmenin diğer unsurlarında olduğu gibi vergi muafiyeti ve

istisnasına ilişkin düzenlemelerin de makul bir düzeyde belirli ve öngörülebilir olması gerekmektedir. Nitekim ancak bu sayede kişiler açısından vergi yükümlülüğünün sınırlarının öngörülebilmesi mümkün hâle gelir. Bu bağlamda, ihaleye katılacak isteklilerin, ihale sürecine ilişkin olarak damga vergisi ve harç ödemelerine ilişkin mali bir yükümlülük ile karşılaşp karşılaşmayacaklarını öngörebilmeleri ve bunu bilerek hareket etme imkanına sahip olmaları gerekmektedir.

23. Bir ihalenin yerli ve yabancı katılımcılara açık olması bu ihalenin uluslararası ihale kabul edilebilmesi için yeterli olmayıp ayrıca yabancı firmalarca da teklif verilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede ihaleye yabancı firmalarca teklif verilip verilmemesine göre ihalenin uluslararası ihale niteliği değişmektedir. İhalenin ilanı ile birlikte ihaleye katılmak isteyen isteklilerin, teklif vermeden önce kapsamlı bir maliyet çalışması yapmaları ve bu çerçevede, fiyat araştırması, iş kalemlerinin belirlenmesi gibi sektörel araştırmalar ile iktisadi ve teknik çalışmalar sonucunda ortaya çıkan maliyet hesabına uygun bir teklif sunmaları doğaldır. Bununla birlikte teklif sunma aşamasında, ihaleye uluslararası ihale niteliği kazandıracak olan yabancı firmalarca da teklif verilmesi şartının gerçekleşip gerçekleşmeyeceği bilinemediğinden damga vergisi ve harç ödemelerinin maliyet hesabına dahil edilip edilmemesi hususunda katılımcılar açısından öngörülemez ve belirsiz bir durum ortaya çıktığı açıktır. Bu durum ise ihale uhdesinde kalan katılımcının söz konusu ihaleden kaynaklanan işlemler ve düzenlenen kâğıtlar nedeniyle ödemek zorunda olduğu damga vergisi ve harçlara ilişkin istisnadan yararlanma imkânının bulunup bulunmadığı konusunda bir belirsizliğe yol açmaktadır.

24. Ayrıca ihaleye teklif sunan katılımcıların, idareye tekliflerini sunma aşamasında diğer katılımcıların kimler olduğunu ve yabancı firmalarca teklif verilip verilmediğini bilme imkânları bulunmadığı gibi yabancı

firmalarca teklif verilip verilmemesi durumuna göre tekliflerini revize edebilmeleri veya ihaleye birden fazla teklif sunabilmeleri de mümkün değildir.

- 25. Bu çerçevede ihale uhdesinde kalan katılımcının söz konusu ihaleden kaynaklanan işlemler ve düzenlenen kâğıtlar nedeniyle damga vergisi ve harç istisnasından yararlanma imkânının bulunup bulunmadığı konusunda oluşan öngörülemezliği ortadan kaldıracabilecek herhangi bir kanuni güvencenin veya mekanizmanın bulunmadığı görülmektedir.*
- 26. Bu itibarla kurallarda bir ihalenin uluslararası ihale niteliğinde kabul edilmesi ve bu sayede döviz kazandırıcı faaliyet kapsamında değerlendirilmek suretiyle damga vergisi ve harç istisnasının uygulanması için öngörülen yabancı firmalarca da teklif verilmesi şartının hukuki öngörülebirlilik ve belirlilik ilkelerine aykırı olacak şekilde düzenlendiği sonucuna ulaşılmıştır.*
- 27. Açıklanan nedenlerle kurallar Anayasa'nın 13., 48. ve 73. maddelerine aykırıdır. İptalleri gerekir."*

[Tamamı İçin Tıklayınız](#) (Word)